

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

*«Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту
суб'єкта господарювання»*

Студента 2 курсу, 4м групи
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації «Фінансова аналітика»

_____ Божко Микита Григорович

Науковий керівник:
канд. екон. наук

_____ Нежива Марія Олександрівна

Гарант освітньої програми:
д-р екон. наук, доцент

_____ Гордополов Володимир Юрійович

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Освітній ступінь «магістр»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансова аналітика»

Затверджую

Зав. кафедри фінансового аналізу та аудиту
К.О. Назарова

« ____ » _____ 20 ____ р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентіві**

БОЖКО МИКИТА ГРИГОРОВИЧ

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. Затверджена наказом ректора від «28» жовтня 2020 р. № 3145.
2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 01.11.2021.
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)
Мета роботи (проекту) – обґрунтування теоретичних і методологічних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання в сучасних умовах, впровадження міжнародного досвіду та широкого застосування інформаційних технологій.
Об'єкт дослідження – процес аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн».
Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методологічних та практичних питань, пов'язаних з аналітичним забезпеченням фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання.
4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано
1-3	Нежива М.О.		

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Економічна характеристика фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання

1.2. Загальні положення аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Особливості облікового відображення операцій, пов'язаних з фінансовим ризик-менеджментом суб'єкта господарювання

2.2. Оцінка стану внутрішнього контролю та аналітичної роботи на ТОВ «Люмар Юкрейн»

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Організація і методика аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту ТОВ «Люмар Юкрейн»

3.2. Шляхи вдосконалення організації та методики аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн» в умовах використання інформаційних технологій

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Вивчення спеціальної літератури, збирання та обробка інформації	15.02.2021	
2	Написання 1 розділу	21.06.2021	
3	Написання 2 розділу	06.09.2021	
4	Написання 3 розділу	23.10.2021	
5	Підготовка вступу і висновків	28.10.2021	
6	Оформлення та представлення роботи на кафедрі	01.11.2021	
7	Підготовка доповіді	04.11.2021	
8	Попередній захист		

7. Дата видачі завдання «28» жовтня 2020 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Нежива М.О.

_____
(підпис)

9. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми)

Гордополов В.Ю.

_____
(підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент

Божко М.Г.

_____
(підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Випускна кваліфікаційна робота Божко Микити Григоровича на тему «Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання» виконана на високому науковому рівні.

Тема роботи є актуальною, а отримані результати містять положення наукової новизну та носять практичну значимість. В роботі досліджується необхідність впровадження аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, а також розглянуто недоліки та надано пропозиції щодо удосконалення організації та методики аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання.

Недоліків та зауважень щодо змістової частини та оформлення випускної кваліфікаційної роботи Божко Микити Григоровича на тему «Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання» невиявлено.

Випускна кваліфікаційна робота Божко Микити Григоровича на тему «Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання» відповідає вимогам до кваліфікаційного рівня робіт відповідного характеру, заслуговує позитивної оцінки і рекомендується до захисту, а її автор Божко Микита Григорович заслуговує присвоєння освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю «Облік і оподаткування».

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

_____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист

_____
(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота студента

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

Гордополов В.Ю.

(підпис)

Завідувач кафедри

Назарова К.О.

(підпис)

« _____ » 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	12
1.1. Економічна характеристика фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання	12
1.2. Загальні положення аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання	17
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	24
2.1. Особливості облікового відображення операцій, пов'язаних з фінансовим ризик-менеджментом суб'єкта господарювання	24
2.2. Оцінка стану внутрішнього контролю та аналітичної роботи на ТОВ «Люмар Юкрейн»	32
Висновки до розділу 2	38
РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	39
3.1. Організація і методика аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту ТОВ «Люмар Юкрейн».....	39
3.2. Шляхи вдосконалення організації та методики аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн» в умовах використання інформаційних технологій.....	47
Висновки до розділу 3	55
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

Сучасні підходи до оцінювання фінансових ризиків передбачають аналіз і моніторинг великих обсягів статистичних даних, збір, зберігання та обробку яких виконують із застосуванням інформаційних технологій. Як обсяги даних, так і якість їхньої підготовки та передачі суттєво впливають на якість результатів аналізу, а інформаційні технології самі можуть бути джерелами негативних впливів. Усе це обумовлює виникнення інформаційних ризиків, які певним чином впливають і на фінансові ризики. Методологія аналізу ризиків передбачає наявність певної сукупності процедур, методів, моделей і критеріїв для оцінювання фінансових ризиків різної природи. Основна складність розробки системної методології полягає у необхідності формалізації усіх етапів аналізу, застосування критеріїв для перевірки якості даних і повноти моделі, чи враховує вона всі типи невизначеностей і особливостей даних.

Оскільки завчасно невідомо, які види ризиків необхідно аналізувати, які типи невизначеностей треба опрацювати, які додаткові фактори треба враховувати і більше того, в якому вигляді має бути сформоване управлінське рішення, то виникають складності з напрацюванням управлінських рішень. Розробка систем фінансового ризик-менеджменту на засадах системного підходу дозволить коректно побудувати процедури аналізу, моніторингу, оцінювання ризиків, використати різні за своєю суттю методи та критерії для того, щоб опрацювати все розмаїття фінансових ризиків і врахувати додаткові аспекти, які пов'язані з наявністю інформаційних ризиків.

Метою кожного суб'єкта господарювання є ефективне використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, що певним чином відображається у фінансових результатах його діяльності. У сучасних умовах діяльності суб'єктів господарювання особливо гостро постає проблема підвищення ефективності їх діяльності, що вимагає від керівництва суб'єкта

господарювання прийняття зважених і обґрунтованих управлінських рішень, у тому числі з питань організації та методики аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. Тому питання, пов'язані з пошуком нових методів і підходів до удосконалення обліку, аналізу та аудиту діяльності суб'єкта господарювання в системі фінансового ризик-менеджменту, є своєчасними та актуальними.

Питання фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання досліджували такі видатні вчені як: І. Р. Бузько, В. В. Вітлінський, І. В. Гончаров, В. М. Гранатуров, А. П. Дука, І. Ю. Івченко, С. М. Ілляшенко, М. С. Клапків, Т. В. Майорова, І. П. Мойсеєнко, С. І. Наконечний, А. А. Пересада, О. Л. Устенко, О. І. Ястремський та інші. У роботах цих авторів розкриті актуальні питання ризику та ризик-менеджменту. Вагомий вклад у дослідження проблем обліку, аналізу та аудиту фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання зробили такі вчені, як: М.Т. Білуха, А.Д. Бутко, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, В.Ю. Гордополов, О.Б. Дорош, Л.О. Коваленко, І.Д. Лазаришина, Б.М. Литвин, М.Р. Метьюс, О.Л. Міклуха, Є.В. Мних, Т.В. Момотова, К.О. Назарова, М.Ф. Огітчук, А.В. Озеран, О.А. Петрик, В.К. Симоненко, М.Г. Чумаченко та інші. Проте питання, пов'язані з проблемами аналізу ризику, які тільки починають розглядатися вченими-економістами. Актуальність даної теми обумовлюється тим, що питання аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є досить актуальними, досліджуються як науковцями, так і практикуючими бухгалтерами, контролерами, аудиторами, аналітиками й менеджерами.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних і методологічних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання в сучасних умовах, впровадження міжнародного досвіду та широкого застосування інформаційних технологій.

Для досягнення мети в роботі поставлені наступні *завдання*:

- дослідити економічну характеристику фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання;
- поглибити та узагальнити особливості аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання;
- проаналізувати особливості облікового відображення операцій, пов'язаних з фінансовим ризик-менеджментом суб'єкта господарювання;
- оцінити стану внутрішнього контролю та аналітичної роботи на ТОВ «Люмар Юкрейн»;
- описати організацію і розробити методіку аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн»;
- вдосконалити організацію та методіку аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн» в умовах використання інформаційних технологій.

Щоб досягнути поставленої мети, в процесі написання роботи важливим значенням є опрацювання нормативно-правової бази, навчально-методичної літератури. Основними джерелами інформації про фінансові результати діяльності суб'єкта господарювання є: закони України, а також інші нормативні акти, періодичні видання з науково-дослідними роботами аналітиків і практиків, підручні матеріали, а також первинні документи суб'єкта господарювання. Перелік опрацьованої літератури наводиться в списку використаних джерел.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та практичних питань, пов'язаних з аналітичним забезпеченням фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання.

Об'єкт дослідження – процес аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн».

Методи дослідження. При дослідженні теоретико-методичну базу склали загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, що ґрунтуються на діалектичному підході до розгляду економічних процесів. Для вирішення

поставлених задач використовувалися: методи аналізу і синтезу – для дослідження економічної сутності фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання; системного підходу – для визначення методологічних засад формування системи управління підприємством; економіко-логічні методи: методи загального аналізу (розрахунок абсолютних величин, графічний метод, метод порівняння, метод групування, метод деталізації), табличний метод, метод індукції і дедукції та ін.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. На основі одержаних наукових результатів у випускній кваліфікаційній роботі:

удосконалено:

– теоретико-методичні засади аналізу на основі розробки імперативів аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, що дає змогу оцінити ефективність формування та використання фінансових результатів діяльності відповідно до потреб власників суб'єкта господарювання;

набули подальшого розвитку:

– порядок проведення аналізу, який на відміну від існуючого, доповнений систематизованими даними щодо інформаційного та методичного забезпечення на кожному з етапів аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання та надає можливість удосконалити методику аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання для оперативного виявлення порушень у сфері управління фінансовими результатами діяльності суб'єкта господарювання.

Практична значимість дослідження полягає у впровадженні результатів аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. Пропозиції та рекомендації впроваджено у

практичну діяльність ТОВ «Люмар Юкрейн» (довідка № 12/10 від 21.10.2021).

Публікації. Результати дослідження опубліковано в збірнику наукових статей «Фінансова аналітика та аудит» на тему «Фінансовий ризик-менеджмент суб'єкта господарювання у забезпеченні сталого розвитку держави» (2021), виступ на Студентській науковій конференції «Фінансова політика в умовах економічних перетворень» на тему «Аудит фінансового ризик-менеджменту як двигун розвитку суб'єкта господарювання» (2021).

Для зручності використання матеріалів, що містяться в даній роботі, виділено основні положення та визначення. З метою поглиблення засвоєння відповідної теми використані таблиці, рисунки, формули.

РОЗДІЛ 1

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Економічна характеристика фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання

Успіх діяльності суб'єкта господарювання багато в чому визначається швидкістю та правильністю реакції підприємства на загрози, де ключовим фактором, що визначає ефективність підприємницької діяльності, є створення ефективної системи забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання. Особливістю господарювання в сучасних умовах є зростання кількості та глибини загроз, які зумовлені зовнішнім середовищем. Загрози, що виникають, знижують ефективність діяльності підприємства та часто при неефективній адаптації до цих змін можуть стати причиною не лише втрати ринкової рівноваги, а й банкрутства. У цих умовах одним з елементів попередження негативного впливу зовнішнього середовища на діяльність організації може стати система ризик-менеджменту, яка дозволить забезпечувати діагностику зовнішнього середовища та передбачувати настання ризикових подій. Можливість передбачення настання ризику дозволить сконцентруватись на розробленні та впровадженні заходів мінімізації негативного впливу.

Забезпечення виконання функцій ризик-менеджменту дозволяє прогнозувати ймовірність виникнення несприятливих ситуацій, зменшувати кількість неефективних управлінських рішень, будувати стратегічні та тактичні управлінські рішення, що сприятимуть зменшенню помилок при плануванні та реалізації стратегії.

Врахування ризиків стає однією з основних управлінських дій, яка забезпечує досягнення стратегічних організаційних цілей та сприяє досягненню максимально можливої ефективної діяльності як підприємства

загалом, так і його окремих структурних підрозділів. Проте використання традиційних методів управління ризиками не є ефективними в умовах динамічного середовища. Саме тому, для того, щоб бути конкурентоспроможною установою, постійно підвищувати економічну безпеку, необхідно шукати інноваційні інструменти управління ризиками.

Інструменти управління економічної безпеки підприємства можна класифікувати наступним чином: управління ризиками (диверсифікація, страхування, хеджування); технічний захист (охорона, безпека інформації, кадрова політика); фінансовий захист (фінансовий моніторинг, облік, контроль, бюджетування). Актуальними інструментами забезпечення економічної безпеки є методи управління ризиками.

В такому динамічному середовищі, щоб залишатися конкурентоспроможною установою, потрібно забезпечувати розвиток підприємства та підвищувати економічну безпеку. Традиційним підходом зниження різних видів ризиків в теорії та практиці є бюджетування, отримання неустойки, порука, банківська гарантія, застава, вексельне забезпечення та інші способи. Проте такі підходи в умовах невизначеного середовища є неефективними. Підприємствам необхідний пошук нових інструментів управління ризиками, які були б адекватні в умовах сьогодення. Такі інноваційні інструменти може запропонувати фінансовий інжиніринг. У фінансовому інжинірингу виділяють чотири сегменти: розробка та виконання спекулятивних стратегій при торгівлі цінними паперами; похідні фінансові інструменти; інноваційні банківські продукти; управління ризиками. Ризик-менеджмент є важливою складовою фінансового інжинірингу, через те, що є одним з компонентів впровадження фінансових інновацій [39].

Аналіз ризику є етапом ризик-менеджменту, який складається з проведення аналізу спостережень за виробничою діяльністю, аналізу свідчень працівників, документального аналізу діяльності підприємства, аналізу діяльності підприємства на міжнародних ринках.

Управління ризиками включає в себе розробку і реалізацію програми

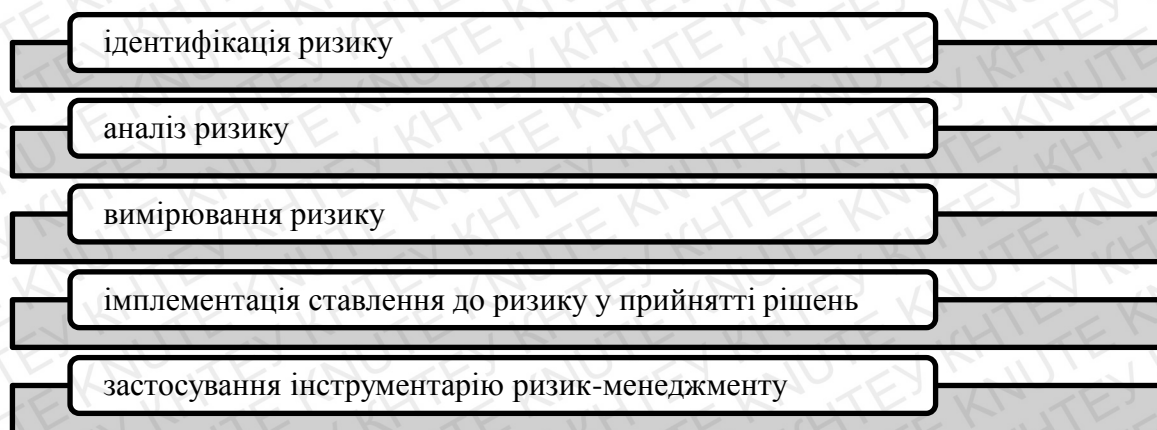
ризик-менеджменту, яка забезпечує економічно обґрунтовані для підприємства рекомендації та заходи, спрямовані на зниження загального рівня підприємницького ризику до прийняттого рівня. Джерело ризику є чинниками (явища, процеси), які спричиняють невизначеність результатів (конфліктність).

Контроль ризику компанії, яка проводить бізнес в міжнародному середовищі здійснюється такими методами: уникнення; зменшення; обмеження; розсіювання бізнес-ризиків. Уникнення ризику можливе при розробці компанією такого комплексу заходів, який би повністю виключав конкретний вид ризику. Уникнення ризику можливе за рахунок, наприклад, відмови від певних міжнародних бізнес-операцій. Повне уникнення ризику частіше за все означає і зменшення прибутку, що є негативним фактором для компанії. Зменшення ризику є попереджувальною діяльністю при веденні міжнародного бізнесу. Це потребує значних фінансових витрат на технічні засоби та організаційні заходи. Обмеження ризику використовується в тому випадку, коли ризикова ситуація вже настала. Розсіювання ризику в міжнародному бізнес-середовищі може проявлятися як диверсифікація портфелю активів компанії. Збереження ризику на досягнутому рівні можна розглядати з одного боку як позицію компанії не допустити його нарощування, з іншого – як неможливість запровадити конкретні заходи для його зниження. Часто підприємства створюють резервні фонди для покриття можливих збитків у майбутньому. Такий метод ризик-менеджменту називається самострахуванням. Передача ризику проводиться на основі його передачі третім особам. Зокрема, це може бути страхова компанія, яка застрахує майно [27].

Аналіз результатів і вдосконалення системи управління ризиками, системна оцінка отриманих результатів, поточний контроль ефективності проведених заходів. Ідентифікація ризику полягає в систематичному виявленні та вивченні ризиків, які характерні для даного виду діяльності, для конкретного підприємства та враховуючи особливості ведення в кожній

конкретній країні. При цьому визначаються: небезпеки, що представляють загрозу; ресурси які можуть постраждати; фактори, що впливають на ймовірність реалізації ризику; збитки, в яких виражається вплив ризику на ресурси.

Структура ризик-менеджменту на сьогодні має певну сформованість, яка стандартизована Міжнародною організацією стандартизації у 2009 р. (ISO 31000:2009 «Risk management – Principles and guidelines»). Процес ризик-менеджменту, відповідно до міжнародних стандартів, включає такі складові (рис. 1.1): визначення ситуації з ризиком; ідентифікація ризику; аналіз ризику; оцінка ризику; вплив на ризик.

Рис. 1.1. Етапи ризик-менеджменту суб'єкта господарювання

Джерело: розроблено автором на основі [3, 31, 44, 53]

Такий підхід є доволі формалізованим та узагальненим, однак не відображає повною мірою економічної специфіки співвідношення між ризиком та доходом, яка лежить в основі максимізації вартості компанії.

У своїй діяльності керівник зустрічається з безліччю ризиків, тому крім основних методів їх мінімізації використовує способи конкретні, які доцільно застосовувати в даному випадку. Підприємство в процесі здійснення господарської діяльності може відмовитися від здійснення фінансових операцій або від виду діяльності пов'язаного з високим рівнем ризику. Даний напрямок нейтралізації ризиків – це найбільше просте і радикальне управлінське рішення, воно дозволить повністю уникнути потенційних втрат (табл. 1.1).

Ризики пов'язані з укладанням договорів на оцінку майна

Ризики пов'язані з укладанням договорів на оцінку майна	Ризики
фінансові ризики	<ul style="list-style-type: none"> • ризик зниження фінансової стабільності • ризик неплатоспроможності • інвестиційний ризик • відсотковий ризик • валютний ризик • депозитний ризик • кредитний ризик • податковий ризик • структурний ризик
майнові ризики	<ul style="list-style-type: none"> • пожежа • повінь • крадіжка
оціночні ризики	<ul style="list-style-type: none"> • ризик позбавлення ліцензій (сертифікатів) на право проведення оціночної діяльності • ризик заниження ринкової вартості майна • ризик настання кримінальної відповідальності оцінювачів за суб'єктивну оцінку майна

Джерело: розроблено автором

Виходячи зі здійсненого аналізу спеціалізованої літератури [1, 14, 17, 23, 25, 28-29, 40, 42, 52, 55-59, 60, 63] можна стверджувати, що фінансовий ризик-менеджмент є системою управління його фінансовими ризиками з метою здійснення цілеспрямованого впливу на них через діагностування імовірності їх настання, ідентифікування величини ризику, аналізування факторів (стимуляторів та дестимуляторів) зовнішнього та внутрішнього середовищ, обґрунтування стратегій управління ризиками та проведенні якісного моніторингу.

Таким чином, що фінансовий ризик-менеджмент суб'єкта господарювання є підсистемою загального ризик-менеджменту, якій притаманні такі риси як ієрархія побудови; концептуальне забезпечення; структурування процесу реалізації, а також базування на ризик-культурі суб'єкта господарювання.

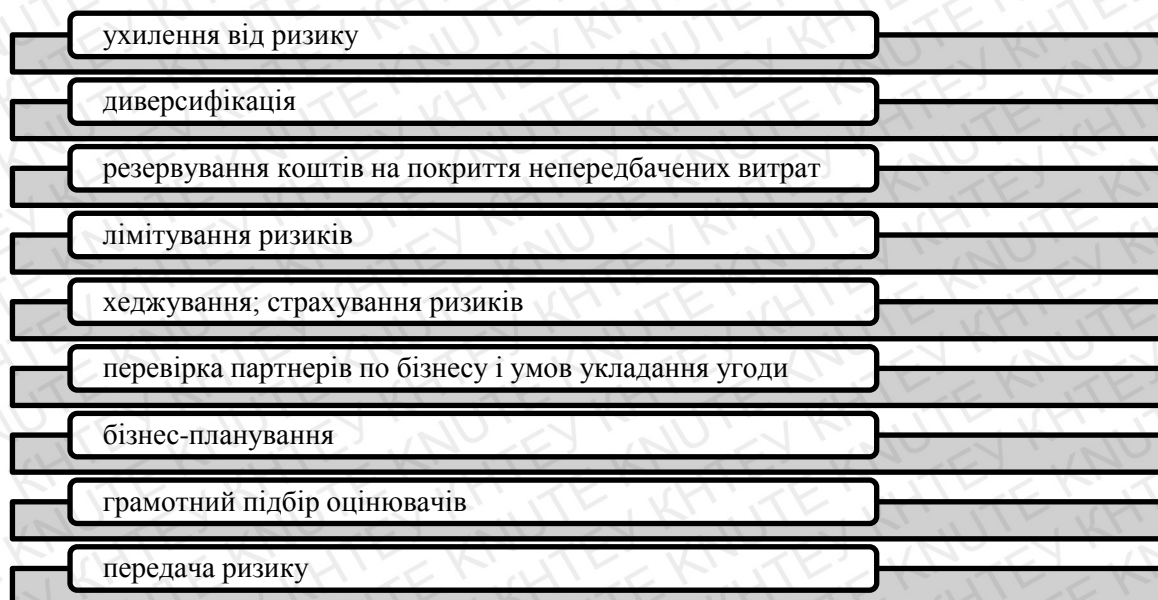

1.2. Загальні положення аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання

Становлення ринкової економіки обумовлює зміни тих чи інших правил і принципів діяльності суб'єкта господарювання, які передбачаються законами України, постановами уряду, відомчими інструкціями і положеннями. В Україні законодавчі акти направлені на те, що суб'єкт господарювання, незалежно від форм власності працювали в однакових умовах, мали однакові права, а також в однаковій мірі несли відповідальність за результати своєї роботи. Структура процесу ризик-менеджменту передбачає: визначення, ідентифікація та класифікація ризиків; аналіз та квантифікація ризикових експозицій; алокація капіталу між бізнес-напрямами у сумірності до прийнятого ризику; рішення щодо прийняття нових трансакцій щодо співвідношення «ризик–доходність»; застосування інструментарію ризик-менеджменту; контроль ризику; оцінка ефективності функціонування ризик-менеджменту відповідно до корпоративних цілей.

Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості дозволяє визначити залежність між станом запасів і витрат та можливими втратами в конкретній області ризиків. Перевага цього методу оцінки полягає в тому, що знання статті витрат з максимальним ризиком дає змогу знайти шляхи зниження цього ризику. Методи та шляхи зниження ризиків наведено на рис. 1.2 [8].

Фінансові ризики за своєю природою є ризиками несистемними, вони пов'язані з цілою сукупністю факторів, які спричиняють їхню появу, неформалізованість і складність їхнього оцінювання та врахування, відсутність єдиної методології тощо. Системний підхід має стати базою активного опрацювання ризику, а не пасивною, безпорадною реакцією на ризик, що приносить збитки, оптимізація яких не піддається управлінню. Оцінювання фінансових ризиків зазвичай проводиться на основі великих обсягів статистичних даних, з певною невизначеністю як самих даних, так і засобів їхнього збору і обробки.

Рис. 1.2. *Методи та шляхи зниження ризиків суб'єкта господарювання*
Джерело: розроблено автором на основі [8]

Система ризик-менеджменту є важливим елементом функціонування фінансових інститутів, вона значною мірою забезпечує збереження вартості інституту, а в поєднанні з розвитком бізнесу – її створення. Виконання ризик-менеджментом функцій суттєво залежить від адекватності його можливостей оперувати ризиками, з яким зіштовхується фінансовий інститут. Однією з проблем при цьому є те, що в сучасний період ризики суттєво змінюються під впливом розвитку інформаційних технологій та фінансових продуктів. Розвиток систем ризик-менеджменту у фінансових інститутах передбачає використання на практиці систем ідентифікації проблематики в кожній структурній компоненті ризик-менеджменту, поступова розбудова інтегральних цілісних підходів до оперування з ризиками та впровадження проактивних підходів до аналізу та оцінки ризиків [1].

Основні завдання аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання можуть зводитись до наступного: з'ясування оптимальних варіантів одержання прибутків, враховуючи наявний потенціал суб'єкта господарювання та кон'юнктуру; систематизація показників контролю за процесом формування прибутку та вистежування динаміки його зміни;

визначення резервів збільшення прибутків або мінімізації збитків; здійснення оцінки ефективності використання ресурсів суб'єкта господарювання та визначення його інвестиційної привабливості; розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності отримання прибутку суб'єкта господарювання. В рамках аналізу показників фінансової діяльності суб'єкта господарювання доцільно виділити зовнішній та внутрішній фінансовий аналізи. Основними прийомами аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є:

- горизонтальний аналіз, що полягає у порівнянні позицій звітності з передніми звітними періодами;
- вертикальний аналіз, суть якого зводиться до структуризації фінансових показників з метою визначення кінцевих факторів на результуючі параметри;
- трендовий аналіз. У результаті зіставлення декількох параметрів, показників за декілька періодів існує можливість їх порівняння у динаміці. На основі даного виду аналізу можливе очищення показника від впливу певних особливостей, а також використання екстраполяції показників на перспективний період, тобто прогнозний аналіз показників фінансової діяльності;
- аналіз відносних показників (коефіцієнтів). Є найбільш використовуваним з точки зору встановлення нормативів з метою розрахунку відношень між певними статтями, рахунками, позиціями звітності та з'ясування їх взаємозалежностей;
- порівняльний аналіз використовується як внутрішньогосподарський процес аналізу параметрів звітності міжцехової діяльності, внутрішньокорпоративних даних, міжфілійних показників порівняно з даними конкурентів, нормативів, середньогалузевими;
- факторний аналіз – дає можливість визначити величину впливу кожного фактора на результуючий показник. При цьому також використовують індексні моделі для факторного аналізу.

Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання передбачає реалізацію таких його функцій, як облік, аналіз, аудит і контроль. Вони тісно взаємопов'язані і утворюють аналітичну систему, що забезпечує керівництво суб'єкта господарювання необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Дослідження принципів формування обліково-аналітичних систем аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, викладених у працях вчених [7, 9-13, 16, 21-26, 30, 32-38, 41, 49-51, 58, 61-66] дозволили виділити наступні:

- виявлення інформаційних потреб і способів найбільш ефективного їх задоволення;
- об'єктивності відображення процесів виробництва, обігу, розподілу та споживання, використання природних, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів;
- єдність інформації, що надходить з різних джерел (фінансового, управлінського, податкового та статистичного обліку), а також планових даних;
- усунення дублювання в первинній інформації;
- оперативності інформації, яка забезпечується застосуванням новітніх засобів обчислювальної техніки.

Об'єктивність відображення процесів виробництва, обігу, розподілу та споживання, використання природних, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів – основна вимога, якому повинна задовольняти діюча нині обліково-аналітична система. На нашу думку, обліково-аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання – це єдність систем обліку, аналізу, аудиту та контролю об'єднаних інформаційними потоками для управління економічними процесами при реалізації напрямків сталого розвитку та варіантів їх фінансування. Таким чином, формування обліково-аналітичної системи аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є об'єктивною необхідністю і потребою кожного

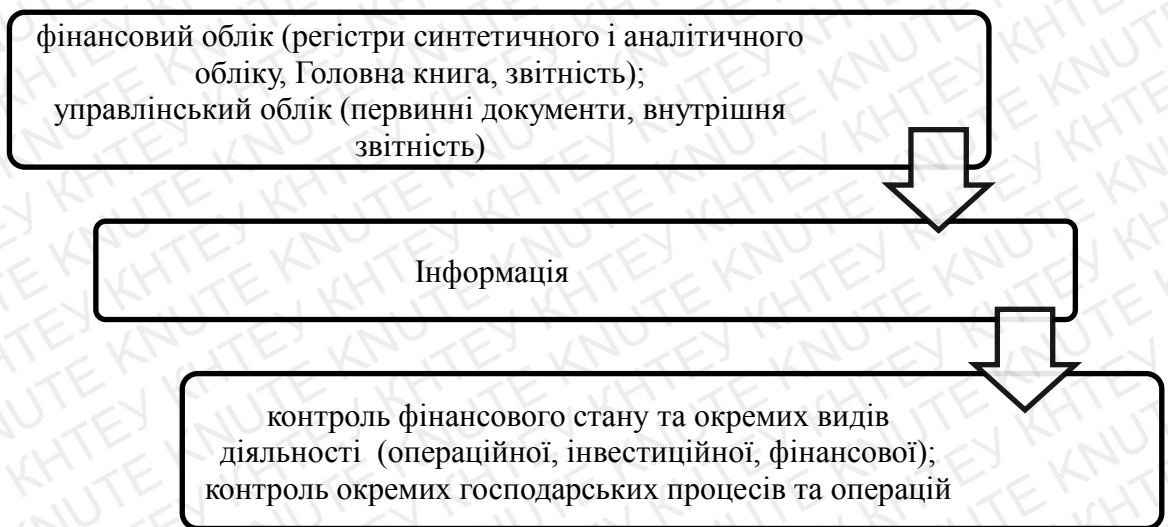
суб'єкта господарювання, котре зацікавлене в проведенні контролю та оцінки ситуації, формуванні системи необхідних рішень, що дають змогу досягти прогнозовану величину ефективної діяльності.

Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є складовою інформаційного забезпечення управління суб'єктом господарювання, якою займається економічний аналіз. Тобто, економічний аналіз є інструментом створення системи аналітичного забезпечення. Місце аналітичного забезпечення в системі управління суб'єктом господарювання відображено на рис. 1.3.

Рис. 1.3. Місце аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту в загальній системі управління суб'єктом господарювання
Джерело: розроблено автором

Аналітична система фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є основою для вироблення оптимальних управлінських рішень для управління сталим розвитком суб'єкта господарювання. Аналітична інформація забезпечує реалізацію основних функцій управління, в тому числі планування і контролю. Отже, взаємозв'язок аналітичного та інформаційного забезпечення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є беззастережним, тому однією з основних проблем формування аналітичного забезпечення є недостатня достовірність та оперативність надходження інформації. Основним джерелом інформації аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є дані обліку (рис. 1.4).

Рис. 1.4. Джерела даних для проведення аналітичної роботи на суб'єкті господарювання

Джерело: розроблено автором

Інформація формується в обліково-аналітичній системі суб'єкта господарювання, яка має свою характерну структуру для окремих господарюючих суб'єктів, проте основні складові цієї системи є визначеними. Систематична, об'єктивна оцінка результатів фінансової діяльності є необхідним складником зміцнення суб'єкта господарювання, контролю фінансово-господарської діяльності та розміру прибутку суб'єкта господарювання, зокрема при зростанні прибутку або збитку ми можемо аналізувати наскільки суб'єкт господарювання є активним і фінансово благополучним, наскільки ефективно здійснюється система менеджменту. В свою чергу інвестори визначають наскільки прийнятний для них рівень доходу суб'єкта господарювання і чи буде воно вигідне для їхніх вкладень.

Таким чином, аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є збором, реєстрацією, опрацюванням облікової інформації на етапі обліку, контроль і перевірка на етапі аудиту та аналіз, планування, прогнозування на етапі аналітичної роботи з метою надання користувачам достовірної і неупередженої інформації про фінансову діяльність.

Висновки до розділу 1

Успіх діяльності суб'єкта господарювання багато в чому визначається швидкістю та правильністю реакції підприємства на загрози, де ключовим фактором, що визначає ефективність підприємницької діяльності, є створення ефективної системи забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання. Особливістю господарювання в сучасних умовах є зростання кількості та глибини загроз, які зумовлені зовнішнім середовищем. Одним з елементів попередження негативного впливу на діяльність суб'єкта господарювання може стати система ризик-менеджменту, яка дозволить забезпечувати діагностику зовнішнього середовища, передбачати настання ризикових подій, впроваджувати заходи мінімізації негативного впливу.

Фінансовий ризик-менеджмент є системою управління його фінансовими ризиками з метою здійснення цілеспрямованого впливу на них через діагностування імовірності їх настання, ідентифікування величини ризику, аналізування факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ, обґрунтування стратегій управління ризиками та проведенні якісного моніторингу. Фінансовий ризик-менеджмент суб'єкта господарювання є підсистемою загального ризик-менеджменту, якій притаманні такі риси як ієрархія побудови; концептуальне забезпечення; структуризування процесу реалізації, а також базування на ризик-культурі суб'єкта господарювання.

Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є збором, реєстрацією, опрацюванням облікової інформації на етапі обліку, контроль і перевірка на етапі аудиту та аналіз, планування, прогнозування на етапі аналітичної роботи з метою надання користувачам достовірної і неупередженої інформації про фінансову діяльність. Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є складовою інформаційного забезпечення управління суб'єктом господарювання, якою займається економічний аналіз. Тобто, економічний аналіз є інструментом створення системи аналітичного забезпечення.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

2.1. Особливості облікового відображення операцій, пов'язаних з фінансовим ризик-менеджментом суб'єкта господарювання

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки посилюється роль і значення системи обліку як системи, що відповідає за інформаційне забезпечення менеджменту суб'єкта господарювання, сприяє найефективнішому використанню всіх його наявних ресурсів, забезпечує повноту та достовірність відображення даних про фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання.

Сучасна система управління суб'єктом господарювання прямо залежить від інформаційного забезпечення про його фінансовий стан та діяльність. Інформаційне забезпечення – це цілеспрямована робота зі збору інформації, її реєстрації, передавання, обробки, узагальнення, зберігання та пошуку суб'єктами контролю з метою використання для управління.

Користувачі фінансових звітів зацікавлені в трьох типах інформації [2]:

- інформація про діяльність в минулому дає змогу оцінити успішність діяльності суб'єкта господарювання та ефективність управління;
- інформація про поточний стан суб'єкта господарювання дозволяє оцінити успіхи і невдачі, але найважливішим є те, що користувачі забезпечуються необхідною інформацією для оцінки переміщення грошових коштів і потенційного прибутку суб'єкта господарювання;
- інформація про діяльність суб'єкта господарювання в майбутньому.

Показники результатів діяльності суб'єкта господарювання формуються за даними фінансового та управлінського обліку, які об'єднуються в обліково-аналітичній системі суб'єкта господарювання і являються обліково-аналітичною інформацією.

Система бухгалтерського обліку визначається змістом облікової політики, формою бухгалтерського обліку та способом обробки обліково-економічної інформації. Зміст облікової політики в Україні регламентований нормативними документами, що передбачають порядок обліку тих чи інших господарських операцій. Що стосується форми бухгалтерського обліку, то суб'єктам господарювання надано право вибору тієї чи іншої форми (меморіально-ордерна, журнально-ордерна, книжково-журнальна, журнал-головна, машинно-орієнтована). Джерелом інформації про форму бухгалтерського обліку служать наявні на суб'єкті господарювання реєстри. Способи обробки облікової інформації залежать від забезпечення суб'єкта господарювання технічними і програмними засобами.

Облікова політика – це комплекс методичних прийомів, способів і процедур організації та ведення бухгалтерського обліку, що обираються суб'єктом господарювання з числа загальноприйнятих або обираються самостійно, виходячи з особливостей його діяльності з метою забезпечення прав та інтересів власника [15]. На вибір і обґрунтування облікової політики суб'єкта господарювання впливають такі основні фактори:

- форма власності та організаційно-правова форма;
- галузева приналежність або вид діяльності; обсяги діяльності, чисельність працівників;
- система оподаткування;
- ступінь свободи діяльності в ринкових умовах (самостійність рішень щодо ціноутворення, вибору партнера);
- стратегія фінансово-господарського розвитку (мета і завдання економічного розвитку, очікувані напрямки інвестицій);
- наявність матеріальної бази (забезпечення комп'ютерною технікою й програмними продуктами);
- система інформаційного забезпечення суб'єкта господарювання (по всіх необхідних для ефективної діяльності суб'єкта господарювання напрямках);

- рівень кваліфікації бухгалтерських кадрів, ініціативи підприємництва керівника суб'єкта господарювання;
- система матеріального стимулювання і ефективності роботи суб'єкта господарювання.

Варто зауважити, що розроблення облікової політики на суб'єкті господарювання дуже трудомісткий і відповідальний процес, адже суб'єкту господарювання не один рік доведеться працювати і враховувати всі зобов'язання згідно з розробленою ним обліковою політикою. Облікова політика має довгостроковий характер і не підлягає змінам протягом усього звітного року [5].

Облікова політика суб'єкта господарювання повинна відповідати принципам бухгалтерського обліку України, з одного боку, і цілям діяльності суб'єкта господарювання по досягненню фінансових результатів – з іншого.

Вважаємо, що розроблення і прийняття облікової політики суб'єкта господарювання має ґрунтуватися не тільки на глибокому і всебічному вивченні ринкового середовища, потенційних перспектив розвитку суб'єкта господарювання, нормативної бази діяльності, а й на інформації, одержаній бухгалтером-аналітиком після ґрунтовного проведення розрахунків та оцінки фінансових наслідків вибору того чи іншого варіанту облікової політики.

На нашу думку, наказ про облікову політику повинен містити такі елементи з обліку доходів і фінансових результатів:

- розмежування доходів за кожною класифікаційною групою: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи; надзвичайні доходи;
- перелік та склад доходів від реалізації: дохід від реалізації готової продукції; дохід від реалізації товарів; дохід від реалізації робіт, послуг;
- умови визнання та критерії оцінки доходу від надання і виконання робіт та послуг на дату складання балансу: метод оцінки ступеня завершеності операцій; метод рівномірного нарахування;

- перелік та склад інших операційних доходів: дохід від реалізації іноземної валюти; дохід від реалізації інших оборотних активів; дохід від операційної оренди активів; дохід від операційної курсової різниці; одержані штрафи, пені, неустойки; відшкодування раніше списаних активів; дохід від списання кредиторської заборгованості; одержані гранти та субсидії; інші доходи від операційної діяльності;
- перелік та склад інших фінансових доходів: дивіденди одержані; відсотки одержані; інші доходи від фінансових операцій;
- перелік та склад доходів від участі в капіталі: дохід від інвестицій в асоційовані підприємства; дохід від спільної діяльності; дохід від інвестицій в дочірні підприємства
- перелік та склад інших доходів: дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від реалізації необоротних активів; дохід від реалізації майнових комплексів; дохід від неопераційної курсової різниці; дохід від безоплатно одержаних активів; інші доходи від звичайної діяльності;
- перелік та склад надзвичайних доходів: відшкодування збитків від надзвичайних подій; інші надзвичайні доходи.

Необхідно зазначити, що вибір способів облікової політики визначається цілями і завданнями суб'єкта господарювання, його взаємовідносинами з податковими органами та інвесторами.

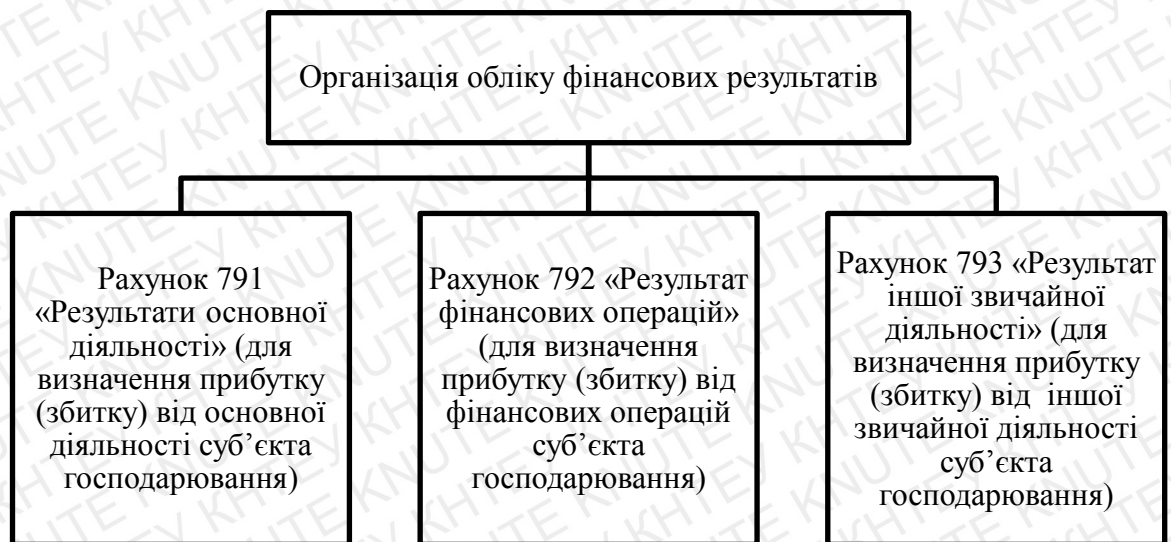
Важливість такого документу як Наказ про облікову політику дуже велика, але як показує практика на багатьох суб'єктах господарювання такого внутрішнього документу немає або він не знаходить застосування, також не приділяється належна увага його формуванню, що негативно впливає на процес ведення бухгалтерського обліку та функціонування суб'єкта господарювання в умовах ринку. Надання підприємствам більшої самостійності і свободи при виборі способів і методів облікового процесу сприяє більш швидкому вирішенню проблеми відносин між господарюючим суб'єктом і зовнішніми користувачами інформації.

Загалом елементи облікової політики затверджені в більшості наказів, не відповідають умовам господарювання суб'єктів господарювання, що свідчить, в першу чергу, про не усвідомлення керівництвом стратегічного значення облікової політики для суб'єкта господарювання, для його прибуткової та ефективної роботи. Деякі питання організації обліку окремих об'єктів не висвітлені в повному обсязі або зовсім не висвітлені.

На відміну від цього, суб'єкт господарювання самостійно приймають рішення щодо застосування чи не застосування рахунків 8 класу. Він має назву «Витрати за елементами» [18] і призначений для накопичення й узагальнення інформації про витрати підприємства в розрізі окремих елементів затрат. Всі рахунки цього класу є активними і списуються в дебет рахунку 79 «Фінансові результати». Ведення рахунків класу 9 «Витрати діяльності» [18] також є обов'язковим для комерційних суб'єктів господарювання з метою обліку витрат у розрізі видів діяльності. Рахунки цього класу є активними.

Згідно П(С)БО 15 «Доходи» [46], доходи визнаються під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників суб'єкта господарювання), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. У відповідності до норм П(С)БО 16 «Витрати» [47], витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу суб'єкта господарювання (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені. Згідно з національним планом рахунків [45] для обліку доходів передбачено рахунки 7 класу «Доходи і результати діяльності», для обліку витрат обов'язковим є застосування рахунків 9 класу «Витрати діяльності», необов'язковим – 8 класу «Витрати за елементами».

Розглянемо в загальному вигляді їх призначення та специфіку. Клас 7 має назву «Доходи і результати діяльності» та призначений для накопичення й узагальнення інформації про доходи і фінансові результати суб'єкта господарювання. Рахунки цього класу відображають доходи в розрізі видів діяльності. Останній рахунок 7 класу – 79 «Фінансові результати» призначений для визначення фінансового результату – прибутку або збитку. Ведення обліку із застосуванням рахунків 7 класу є обов'язковим згідно з Інструкцією до застосування Плану рахунків [45]. Інформація про фінансові результати суб'єкта господарювання для цілей обліку відображається на рахунку № 79 «Фінансові результати» (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Облік фінансових результатів на суб'єктах господарювання

Джерело: розроблене автором

За дебетом рахунку 79 «Фінансові результати» відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, також належна сума нарахованого податку на прибуток, за кредитом – суми в порядку закриття рахунку обліку доходів. Кредитове сальдо на рахунку 79 «Фінансові результати» при його закритті списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» [18].

Типова кореспонденція обліку доходів, витрат та фінансових результатів суб'єкта господарювання наведена у таблиці 2.1

Таблиця 2.1

**Облік доходів, витрат та фінансових результатів суб'єкта
господарювання**

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		Дебет	Кредит
Облік доходів суб'єкта господарювання			
1	Віднесено на фінансові результати дохід, отриманий від інвестицій в дочірні, асоційовані або спільні підприємства	72 «Дохід від участі в капіталі»	792 «Результат фінансових операцій»
2	Віднесено інші фінансові доходи на фінансові результати	73 «Інші фінансові доходи»	792 «Результат фінансових операцій»
3	Визнано інший фінансовий дохід у зв'язку зі зменшенням зобов'язання за довгостроковими позиками	50 «Довгострокові позики»	73 «Інші фінансові доходи»
Облік витрат суб'єкта господарювання			
1	Сплачено відсотки за користування банківським кредитом	951 «Відсотки за кредит»	30 «Каса», 31 «Рахунки в банках»
2	Відображено відсотки за векселем виданим	952 «Інші фінансові витрати»	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»
3	Списано фінансові витрати на фінансові результати	792 «Результат фінансових операцій»	95 «Фінансові витрати»
4	Відображено у складі фінансових результатів звітного періоду суму витрат від участі в капіталі	79 «Фінансові результати»	96 «Втрати від участі в капіталі»
Облік фінансових результатів суб'єкта господарювання			
1	Відображено нерозподілений прибуток звітного періоду	79 «Фінансові результати»	441 «Прибуток нерозподілений»
2	Віднесено на фінансові результати адміністративні витрати, понесені протягом звітного періоду	79 «Фінансові результати»	92 «Адміністративні витрати»
3	Віднесено на фінансові результати фінансові витрати, понесені протягом звітного періоду	79 «Фінансові результати»	95 «Фінансові витрати»
4	Віднесено на фінансові результати витрати з нарахування податку на прибуток, отриманого за даними бухгалтерського обліку	79 «Фінансові результати»	98 «Податок на прибуток»
5	Відображено непокритий збиток звітного періоду	442 «Непокриті збитки»	79 «Фінансові результати»
6	Віднесено на фінансові результати дохід від реалізації, одержаний у звітному періоді	70 «Доходи від реалізації»	79 «Фінансові результати»
7	Віднесено на фінансові результати дохід, одержаний у звітному періоді внаслідок надзвичайних подій	75 «Надзвичайні доходи»	79 «Фінансові результати»

Облік чистого прибутку (збитку) суб'єкта господарювання			
1	Відображено суму чистого прибутку звітного періоду	79 «Фінансові результати»	441 «Прибуток нерозподілений»
2	Відображено суму чистого збитку звітного періоду	442 «Непокриті збитки»	79 «Фінансові результати»
3	Спрямовано суму нерозподіленого прибутку звітного року на покриття збитків минулих років (або спрямовано суму нерозподіленого прибутку минулих років на покриття збитку звітного року)	443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»	442 «Непокриті збитки»

Джерело: розроблено автором

На підставі первинних документів дані про доходи, витрати та фінансові результати діяльності суб'єкта господарювання відображаються в облікових регістрах, які потім використовуються для заповнення Головної книги та фінансової звітності [6]. Управління суб'єктом господарювання в сучасних умовах передбачає прийняття найрізноманітніших управлінських рішень, що торкаються різноманітних сторін фінансової діяльності. Їх обґрунтування потребує обширної інформації як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Для того щоб бухгалтерська інформація виконувала функцію інформаційного забезпечення управління суб'єктом господарювання необхідною є його комп'ютеризація [54].

Таким чином, ефективна організація обліку фінансової діяльності суб'єкта господарювання забезпечує власників і всіх зацікавлених користувачів інформації повною та достовірною інформацією про усі процеси на суб'єкті господарювання та оцінку операцій, пов'язаних з фінансовим ризик-менеджментом суб'єкта господарювання. Для узагальнення інформації про доходи та витрати призначені рахунки Класу 7 «Доходи і результати діяльності», Класу 8 «Витрати за елементами» та Класу 9 «Витрати діяльності». Облік й узагальнення інформації про фінансові результати від звичайної діяльності та надзвичайних подій здійснюється на рахунку 79 «Фінансові результати».

2.2. Оцінка стану внутрішнього контролю та аналітичної роботи на ТОВ «Люмар Юкрейн»

Ефективне функціонування системи внутрішнього контролю дозволяє вирішити низку проблем суб'єкта господарювання, а саме: забезпечення прийняття адекватних, обґрунтованих управлінських рішень, оптимізація процесів фінансово-господарської діяльності, попередження, виявлення та усунення відхилень в інформації, що подається зацікавленим особам. Роль системи внутрішнього контролю суб'єкта підприємництва полягає в забезпеченні його ефективного функціонування та реалізації потреб користувачів в інформації, яка може бути використана для розробки та обґрунтування адекватних управлінських рішень.

Обліково-аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання повинне формуватися на прозорій основі, що вимагає від системи бухгалтерського обліку подання якісно нових інформаційних ресурсів, які задовольняють прогностичні інформаційні потреби провідної зацікавленої клієнттури, інвесторів, кредиторів. Згідно з постулатами теорії прийняття рішень обліково-аналітичне забезпечення, з одного боку, готує проект рішення, а з іншого – регламентує перелік управлінських дій суб'єкта господарювання, який обирає особа, яка приймає рішення, внаслідок аналізу можливих варіантів вирішення проблеми в умовах обмеження господарських ресурсів. Можна констатувати, що в таких умовах представник облікової служби є головним відповідальним з економічної безпеки, який реалізує власне професійне судження через ланцюг прийняття рішень щодо забезпечення безперервності діяльності суб'єкта господарювання.

Діяльність фінансового аналітика є професійною діяльністю, пов'язаною з ризиком прийняття нераціонального рішення. Такий підхід до ризику дає підстави стверджувати, що обліковий процес має виокремлювати «суб'єкт ризику» і «об'єкт ризику». Виокремлення цих понять дозволить

більш детально вивчити питання класифікації та управління ризиками обліково-аналітичного забезпечення. Суб'єкт ризику інформаційного забезпечення – професіонал, що приймає рішення про вибір тієї чи іншої альтернативи, пов'язаної з вирішенням проблеми невизначеності в системі управління. Відповідно, об'єкт – майновий ресурс, вартісна зміна якого може призвести до виникнення втрат або доходів. Також перехід національної системи бухгалтерського обліку на складання звітності відповідно до МСФЗ призвів до ситуації, коли суб'єкти господарювання стикаються з тим, що дані стандарти викладають загальні принципи складання фінансової звітності, але не містять пояснень для кожної можливої господарської операції, визнання об'єкта обліку або оцінки.

Досліджуваним суб'єктом господарювання є Товариство з обмеженою відповідальністю «Люмар Юкрейн», яке створено відповідно з чинним законодавством України. ТОВ «Люмар Юкрейн» зареєстровано 01 березня 2006 р. Діяльність підприємства здійснюється відповідно з чинним законодавством України, статутом.

У статуті ТОВ «Люмар Юкрейн» зазначено: підприємство є юридичною особою, і має відокремлене майно, самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, як на території України так і за її межами, печатку з власним найменуванням, необхідні штампи з власним найменуванням, а також знак обслуговування, фірменні бланки, товарний знак та інші реквізити.

Керівником ТОВ «Люмар Юкрейн» є Курилова Тетяна Олександрівна. Засновниками та кінцевими бенефіціарними власниками ТОВ «Люмар Юкрейн» є Теплицький Олександр Зейдович (50 % акцій підприємства) та Кіктенко Олег Михайлович (50 % акцій підприємства). Статутний капітал ТОВ «Люмар Юкрейн» формується за рахунок внеску засновників в розмірі 1100000,00 грн. Юридична та фактична адреса ТОВ «Люмар Юкрейн»: Україна, 65038, м. Одеса, вул. Довга, буд. 39.

ТОВ «Люмар Юкрейн» є власником активів, джерелами формування яких є: грошові та майнові внески засновників, доходи від господарської діяльності, кредити банків та інших кредиторів, доходи від цінних паперів та володіння корпоративними правами, а також інших джерел. ТОВ «Люмар Юкрейн» створено з метою одержання прибутку. ТОВ «Люмар Юкрейн» проводить наступну діяльність:

- виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі;
- виробництво кухонних меблів;
- виробництво інших меблів;
- посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації.

Для оцінки діяльності суб'єкта господарювання, а саме ТОВ «Люмар Юкрейн» варто проаналізувати показники, які характеризують його ринкову привабливість (рис. 2.2-2.6).

Частка ринку – відносна частка суб'єкта господарювання в межах сукупної виручки на ринку з точки зору її основної діяльності. Показник (2.1) вказує на ринкову потужність суб'єкта господарювання (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Динаміка частки ринку ТОВ «Люмар Юкрейн» за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

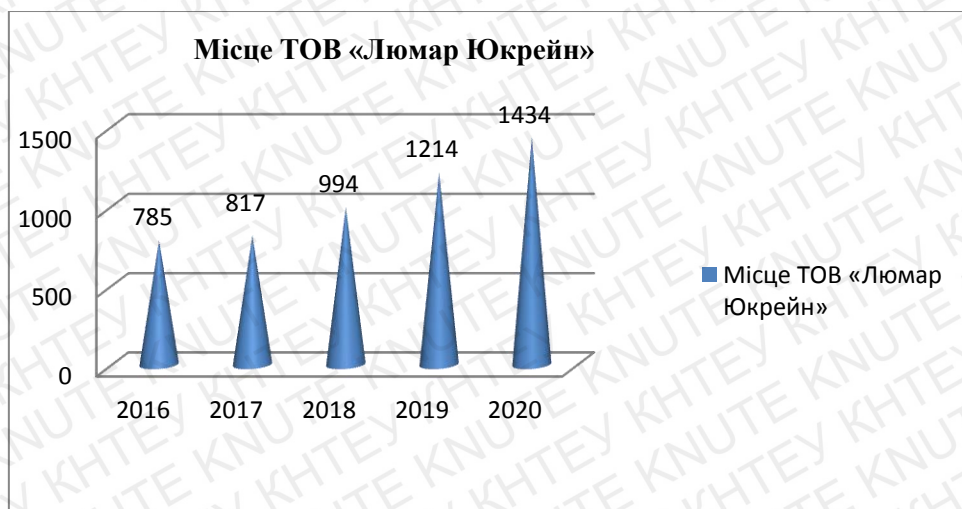
$$Ч_p = \frac{B_{сг}}{B_p} \times 100 \% \quad (2.1)$$

де Чр – частка ринку;

Всг – виручка підприємства;

Вр – виручка ринку.

Місце на ринку – порядковий номер (ранг) суб'єкта господарювання серед інших фірм на ринку її основної діяльності, проранжованих по виручці суб'єкта господарювання. Загалом, чим менше значення, тим більший суб'єкт господарювання. Показник залежить не тільки від ринкової потужності, але і від загальної кількості суб'єктів господарювання на ринку (рис. 2.3).

Рис. 2.3. Динаміка місця ТОВ «Люмар Юкрейн» на ринку за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

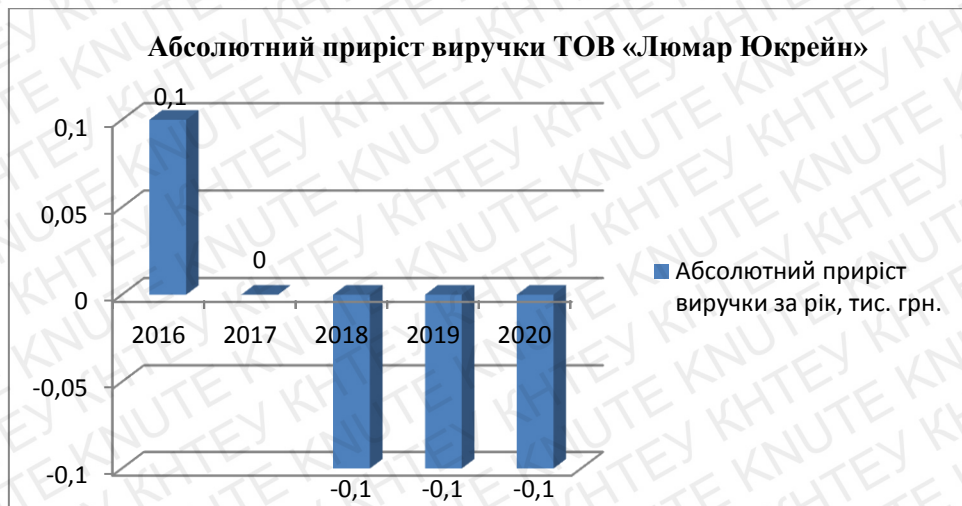
Абсолютний приріст виручки суб'єкта господарювання (2.2) характеризує збільшення або зменшення чистого доходу суб'єкта господарювання за рік. Хоча високий приріст може свідчити про позитивну динаміку зростання продажів суб'єкта господарювання, його слід зіставляти з розміром самої компанії (рис. 2.4).

$$A_{\text{п}} = B_1 - B_0 \quad (2.2)$$

де $A_{\text{п}}$ – абсолютний приріст виручки;

B_1 – розмір виручки за звітний період;

B_0 – розмір виручки за попередній період.

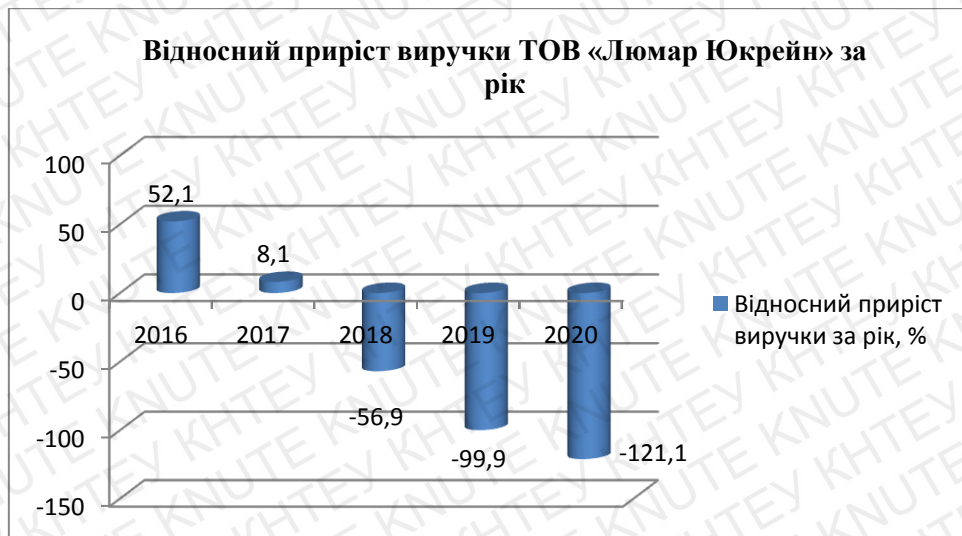

Рис. 2.4. Динаміка абсолютного приросту виручки ТОВ «Люмар Юкрейн» за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

Відносний приріст виручки (Вп) (2.3) вказує, на скільки відсотків змінився чистий дохід суб'єкта господарювання за рік. Високі темпи приросту можуть свідчити як про позитивну динаміку зростання продажів, так і про низьку базу порівняння, що характерно для нових або невеликих суб'єктів господарювання (рис. 2.5).

$$B_{\Pi} = \frac{B_1 - B_0}{B_0} \times 100 \% \quad (2.3)$$

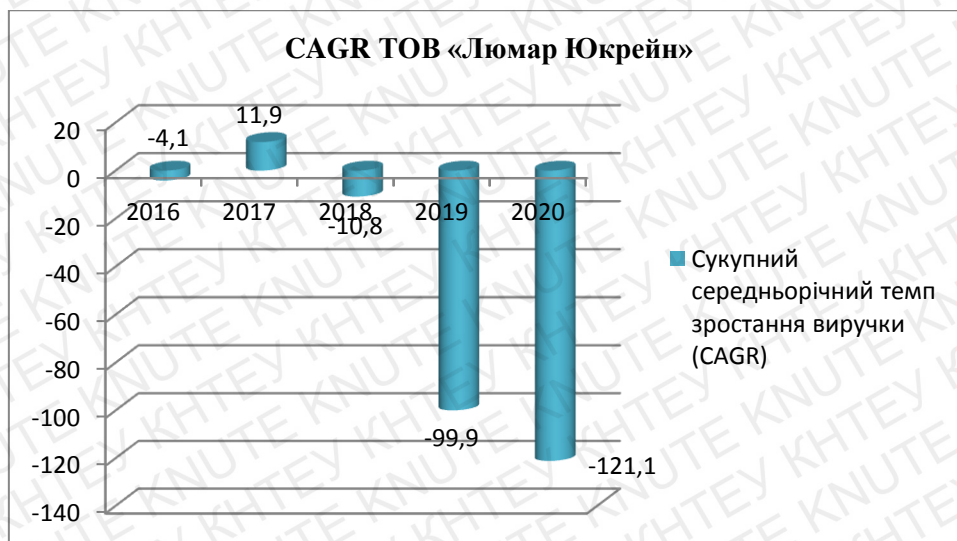
Рис. 2.5. Динаміка відносного приросту виручки ТОВ «Люмар Юкрейн» за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

Сукупний середньорічний темп зростання виручки (CAGR) (2.4) характеризує стійкість розвитку суб'єкта господарювання за 3 попередні роки. Індикатор вказує, на скільки відсотків зростав в своїй діяльності суб'єкт господарювання в середньому за рік (рис. 2.6).

$$CAGR = \left(\left(\frac{B_1}{B_{-3}} \right)^{1/3} - 1 \right) \times 100\% \quad (2.4)$$

де B_{-3} – розмір виручки три роки тому.

Рис. 2.6. Динаміка сукупного середньорічного темпу зростання виручки (CAGR) TOB «Люмар Юкрейн» за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

Для того, щоб мати краще уявлення про фінансове становище суб'єкта господарювання необхідно провести аналіз показників його діяльності. Для цього використано звітність TOB «Люмар Юкрейн» (додатки А, Б, В, Г, Д). Детально розглянуто в пп. 3.1.

Таким чином, аналізуючи діяльність суб'єкта господарювання TOB «Люмар Юкрейн», варто відзначити, що в цілому спостерігається тенденція до погіршення становища на ринку, оскільки показники діяльності суб'єкта господарювання, спадають, наприклад рентабельність активів зменшилась на 1,82 %, а боргове навантаження зросло на 10,3 %.

Висновки до розділу 2

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки посилюється роль і значення системи обліку як системи, що відповідає за інформаційне забезпечення менеджменту суб'єкта господарювання, сприяє найефективнішому використанню всіх його наявних ресурсів, забезпечує повноту та достовірність відображення даних про фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання.

Ефективна організація обліку фінансової діяльності суб'єкта господарювання забезпечує власників і всіх зацікавлених користувачів інформації повною та достовірною інформацією про усі процеси на суб'єкті господарювання. Для узагальнення інформації про доходи та витрати призначені рахунки Класу 7 «Доходи і результати діяльності», Класу 8 «Витрати за елементами» та Класу 9 «Витрати діяльності». Облік й узагальнення інформації про фінансові результати від звичайної діяльності та надзвичайних подій здійснюється на рахунку 79 «Фінансові результати».

ТОВ «Люмар Юкрейн» проводить наступну діяльність: виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі; виробництво кухонних меблів; виробництво інших меблів; посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації. Для оцінки діяльності ТОВ «Люмар Юкрейн» проаналізовано показники, які характеризують його ринкову привабливість, а саме частка ринку, місце на ринку, абсолютний приріст виручки суб'єкта господарювання, відносний приріст виручки, сукупний середньорічний темп зростання виручки. Аналізуючи діяльність суб'єкта господарювання ТОВ «Люмар Юкрейн», варто відзначити, що в цілому спостерігається тенденція до погіршення становища на ринку, оскільки показники діяльності суб'єкта господарювання, спадають, наприклад рентабельність активів зменшилась на 1,82 %, а боргове навантаження зросло на 10,3 %.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Організація і методика аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту ТОВ «Люмар Юкрейн»

В умовах конкуренції найважливішим з показників ефективності діяльності суб'єкта господарювання виробничої, постачальницької, фінансової та інвестиційної сфер є фінансовий результат. В сучасних умовах розвитку економіки діяльність суб'єкта господарювання спрямована на отримання максимально можливої економічної вигоди, що знаходить своє відображення саме у фінансових результатах, які є відображенням усіх сторін діяльності суб'єкта господарювання.

Неабиякого значення набуває аналіз фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, вчасне та об'єктивне проведення якого має вагомий вплив на підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання, його інвестиційної привабливості та ділової активності, найбільш раціональному та ефективному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, усуненню зайвих, економічно невиправданих витрат.

У рамках дослідження аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання важливим є розуміння особливостей організації і методики аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання.

Організація аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання має формуватися на плановій основі, базою для котрої є найновіші методики з урахуванням специфіки галузі діяльності суб'єкта господарювання, а також забезпечувати дієвість та ефективність процесу.

Організація аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання включає: розробку загальних засад і порядку проведення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання; планування роботи в цілому, окремих її робіт та етапів; матеріальне, науково-методичне та кадрове забезпечення; загальне керівництво; прийом виконаних аналітичних робіт, порядок їх оформлення; контроль за реалізацією на практиці розроблених заходів із метою поліпшення діяльності суб'єкта господарювання.

Організація аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання включає такі питання:

- призначення керівника роботи;
- підбір кваліфікованих виконавців;
- складання плану роботи;
- забезпечення необхідним інструктивним матеріалом, технічними та іншими засобами;
- контроль роботи та реалізація пропозицій аналітиків.

Аналітичні роботи можуть проводитися працівниками суб'єкта господарювання для потреб управлінської діяльності. Аналіз проводять економічні підрозділи суб'єкта господарювання, але до виконання аналітичних робіт залучаються також працівники технічних, технологічних, маркетингових та інших служб; зовнішніми суб'єктами як для потреб управлінської діяльності суб'єкта господарювання (аудиторами, працівниками банків та наукових установ), так і для потреб органів галузевого і державного управління та контролю.

Елементи системи аналізу фінансового ризик-менеджменту у межах циклу управління суб'єктом господарювання, який забезпечує безперервне удосконалення роботи цієї системи, представлено на рис. 3.1. Аналіз фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є процесом, який забезпечує досягнення поставленої мети; засобом досягнення мети, а не самоціллю; а у здійсненні аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта

господарювання визначальну роль відіграють люди як суб'єкти аналізу, а не регламенти та процедури, важливість яких важко применшити [13].

Рис. 3.1. *Схема функціонування системи аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання*

Джерело: розроблено автором

Методика аналізу також посідає одне із найвизначніших місць, адже обґрунтований підхід в процесі організації аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання не гарантує отримання очікуваних результатів від дослідження, якщо кожен етап не буде ретельно підібраний у відповідності до специфіки на обсягів діяльності суб'єкта господарювання.

Проведення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є неможливим без застосування певної методики. У загальному визначенні під цим поняттям розуміють сукупність способів та правил найбільш доцільного виконання певної роботи. Існує велика кількість методик проведення аналізу, кожна з них потребує відповідної інформації, знань та спрямована на отримання певного результату в процесі застосування. Саме тому від вибору методики буде залежати подальший результат аналізу, адже вона передбачає залучення значної кількості інструментів або методів аналізу.

Аналіз фінансового ризик-менеджменту шляхом розкладання на ключові фактори відкриває менеджменту перспективу і можливість

динамічно налаштовувати бізнес-процеси, підлаштовуючись під основні тренди в сегменті і на ринку, що особливо актуально в ситуації високої волатильності макроекономічного середовища.

Для того, щоб мати краще уявлення про фінансове становище ТОВ «Люмар Юкрейн» необхідно провести аналіз показників його діяльності. Для цього використано звітність (додатки А, Б, В, Г, Д). Система показників платоспроможності та фінансової стійкості дозволяє оцінити здатність суб'єкта господарювання відшкодувати поточні борги у визначені терміни, фінансову незалежність від зовнішніх джерел фінансування, мобільність власного капіталу, здатність капіталу утворювати активи, заборгованість суб'єкта господарювання. Розглянемо деякі з них.

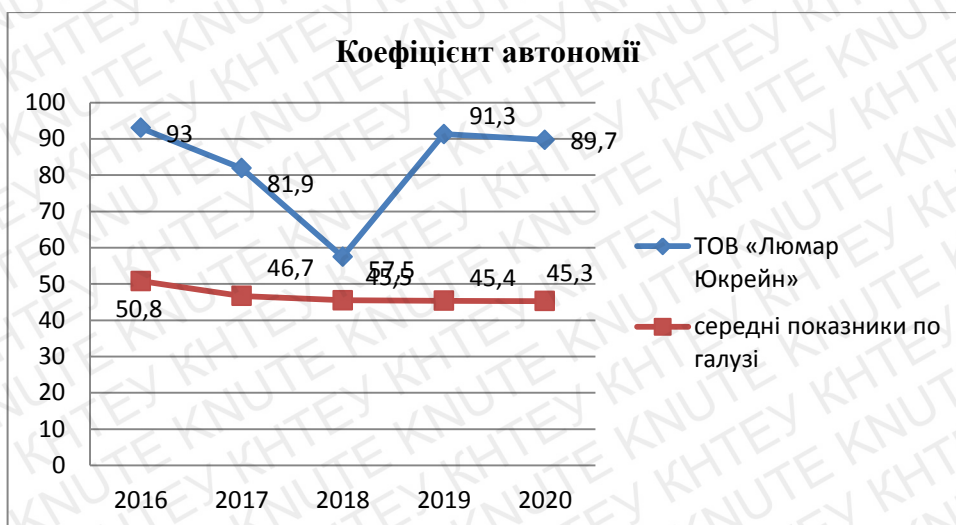
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (рис. 3.2) є найбільш жорсткий індикатор ліквідності, що відображає здатність суб'єкта господарювання погашати поточні зобов'язання виключно за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів. Індикатор дозволяє зрозуміти, чи є у суб'єкта господарювання кошти для задоволення вимог кредиторів на поточну дату.

Рис. 3.2. Динаміка коефіцієнту абсолютної ліквідності ТОВ «Люмар Юкрейн» по відношенню до середнього показника по галузі за 2016-2020 рр.
Джерело: побудовано автором

Коефіцієнт автономії (рис. 3.3) – індикатор платоспроможності, який показує частку власного капіталу суб'єкта господарювання в загальній сумі

коштів, інвестованих в її діяльність. Чим вище цей коефіцієнт, тим більший суб'єкта господарювання є фінансово незалежною від кредиторів.

Рис. 3.3. Динаміка коефіцієнту автономії ТОВ «Люмар Юкрейн» по відношенню до середнього показника по галузі за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

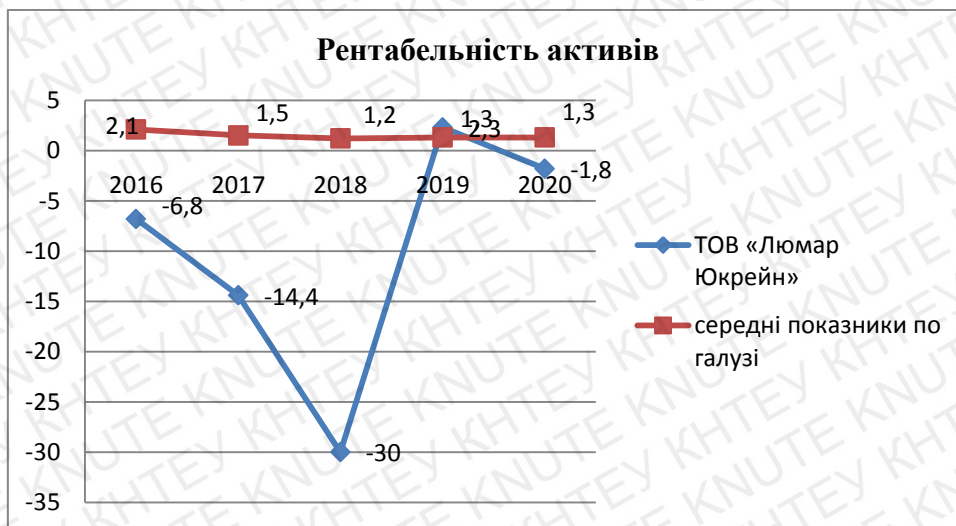
Чиста маржа є індикатором прибутковості суб'єкта господарювання, що відображає відношення чистого прибутку до загальної виручки. Чим вище чиста маржа, тим ефективнішим вважається суб'єкт господарювання з точки зору конвертації продажів в реальний прибуток (рис. 3.4).

Рис. 3.4. Динаміка чистої маржі ТОВ «Люмар Юкрейн» по відношенню до середнього показника по галузі за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

Рентабельність активів є індикатором прибутковості, який показує, скільки прибутку приносить кожна гривня активів суб'єкта господарювання (рис. 3.5). Коефіцієнт дає розуміння того, наскільки ефективно менеджмент використовує активи суб'єкта господарювання для генерації прибутку.

Рис. 3.5. Динаміка рентабельності активів ТОВ «Люмар Юкрейн» по відношенню до середнього показника по галузі за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

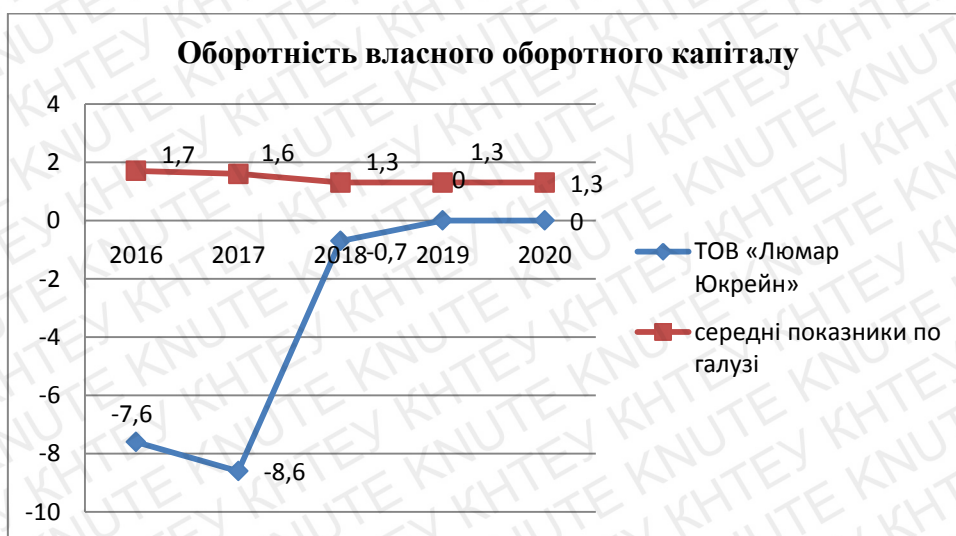
Оборотність активів є індикатором ділової активності, що дозволяє оцінити продуктивність активів суб'єкта господарювання шляхом їх порівняння з обсягом виручки (рис. 3.6).

Рис. 3.6. Динаміка оборотності активів ТОВ «Люмар Юкрейн» по відношенню до середнього показника по галузі за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

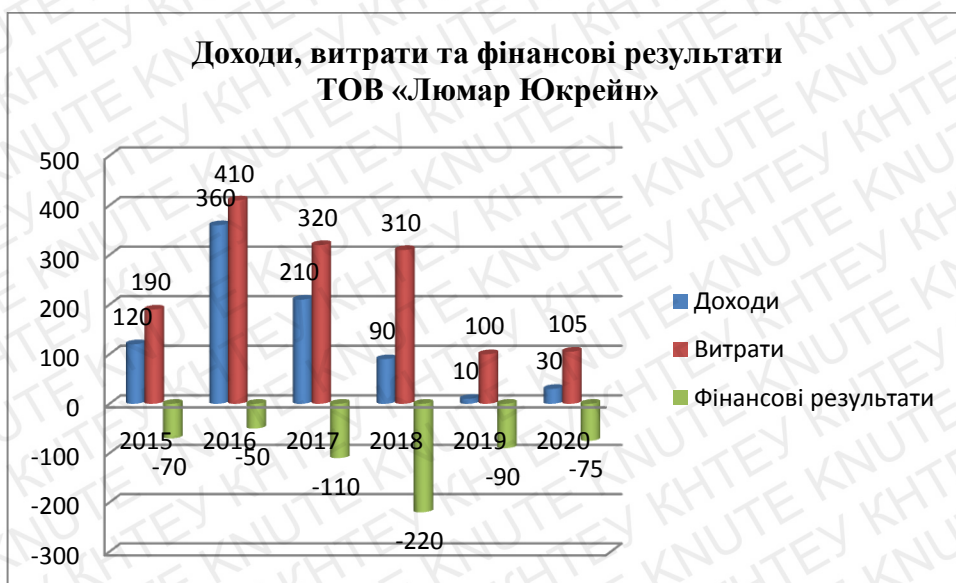
Оборотність власного оборотного капіталу є індикатором ділової активності, який показує ефективність використання капіталу суб'єктом господарювання з точки зору згенерованої виручки (рис. 3.7).

Рис. 3.7. Динаміка оборотності власного оборотного капіталу ТОВ «Люмар Юкрейн» по відношенню до середнього показника по галузі за 2016-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

Динаміка доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Люмар Юкрейн» за 2015-2020 рр. відображено на рис. 3.8.

Рис. 3.8. Динаміка доходів, витрат та фінансових результатів ТОВ «Люмар Юкрейн» за 2015-2020 рр.

Джерело: побудовано автором

У процесі аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання має вивчатися:

- ефективність фінансової діяльності суб'єкта господарювання;
- обґрунтованість поточних та стратегічних планів діяльності суб'єкта господарювання в розрізі видів діяльності;
- наявність неточностей та неузгодженостей у чинному законодавстві та можливість багатозначного його трактування;
- логічність управлінських рішень, прийнятих керівництвом суб'єкта господарювання щодо фінансової діяльності;
- обґрунтованість та доцільність політики фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Проведення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання передбачає виконання наступних вимог:

- аналіз фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання повинен мати чіткі цілі та терміни;
- питання аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання повинні визначатися на основі їх релевантності;
- аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання повинен здійснюватися з використанням критеріїв і показників, які забезпечують підстави для формулювання висновків;
- у ході аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання повинні бути підготовлені необхідні рекомендації щодо усунення виявлених недоліків та підвищення ефективності фінансової діяльності суб'єкта господарювання.

Таким чином, здійснення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання сприяє зміцненню фінансового благополуччя та дозволяє оцінити здатність відшкодувати поточні борги у визначені терміни, фінансову незалежність від зовнішніх джерел фінансування, мобільність капіталу, заборгованість суб'єкта господарювання.

3.2. Шляхи вдосконалення організації та методики аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту на ТОВ «Люмар Юкрейн» в умовах використання інформаційних технологій

Сучасний стан розвитку економіки України характеризується новими підходами до ведення бізнесу, що зумовлено зростаючою внутрішньою та міжнародною конкуренцією, укрупненням бізнесу, підвищенням вимог до оперативності його реагування на зміни зовнішніх та внутрішніх факторів впливу, а також широким застосуванням інформаційних технологій в управлінні. За таких умов важливим є не тільки налагодження системи управління суб'єктом господарювання, але й ефективне здійснення контрольних функцій. Виконання цих завдань потребує не лише автоматизації певних бізнес-процесів та використання інформаційних систем обліку, а й застосування інформаційних технологій в аналізі, контролі та аудиті за діяльністю суб'єкта господарювання.

Новітні інформаційні системи, кількість яких щороку збільшується, спрямовані на вдосконалення та полегшення ведення діяльності суб'єкта господарювання, а тому розуміння їхніх структур і механізмів взаємодії надає змогу оцінити ефективність такої системи та визначити її основні переваги і недоліки [67].

Питання автоматизації аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання охоплюють увесь комплекс складних прикладних проблем, пов'язаних із застосуванням інформаційних технологій у контролі, аудиті та аналізі фінансової звітності підприємства, оцінці ефективності й надійності інформаційних технологій, а також організації роботи у сучасних умовах [19]. Зважаючи на сучасний високий рівень використання комп'ютерних систем в бізнесі, слід бути компетентним, в тому числі, у галузі типових комп'ютерних інформаційних технологій.

Інформаційні технології аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання – це сукупність методів та процедур,

які забезпечують функції збирання, накопичення, зберігання, оброблення і передачі даних із застосуванням технічних засобів задля досягнення мети аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання за найліпших умов. Комп'ютерна інформаційна система може бути визначена як сукупність умов поєднання технічних і програмних засобів з метою формування, накопичення, зберігання, передавання та використання інформації. Комп'ютерна система включає такі елементи:

- апаратні засоби (обладнання та прилади, з яких складається комп'ютер);
- програмні засоби: системні програми – програми, що виконують загальні функції, наприклад, операційна система; прикладні програми – набір програм для обробки даних;
- документація – опис структур і системи управління стосовно введення, обробки та виведення даних;
- персонал – працівники, які керують системою, проектують її та постачають програми, експлуатують та контролюють систему обробки даних;
- дані – інформація про господарські операції та інша необхідна інформація, яку вводять, зберігають та обробляють у системі;
- процедури контролю – процедури, що забезпечують відповідний запис операцій, що попереджають та реєструють помилки.

Інтерактивні комп'ютерні системи дозволяють виконувати такі функції: введення операцій; наведення довідок; запити про надання звітів; оновлення основних файлів [65].

Програмне забезпечення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання складається з комп'ютерних програм, які використовуються як частина процедур перевірки, що обробляють дані контрольних тестів системи обліку об'єкта аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. Програмне забезпечення аналізу

фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання – це пакет програм або окремі програми спеціального призначення та утиліти.

Використання програмного забезпечення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання може обмежуватися тестуванням окремих розділів або відслідковуванням руху однієї суми, включати процедури, пов'язані з формуванням звітності.

Ефективність аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання має підвищитися за допомогою застосування методів аналізу для отримання найкращих доказів. Необхідно врахувати чинники, що впливають на прийняття рішень при використанні комп'ютера, а саме:

- знання комп'ютера, кваліфікація і досвід;
- сумісність методів аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання і технічних засобів для функціонування програмного забезпечення;
- ефективність та результативність;
- недоцільність застосування ручних методів;
- синхронізація у часі.

Починаючи аналіз фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання у середовищі електронної обробки даних, необхідно мати навички і досвід роботи з технікою, яка виконує підрахунки, або повинен залучити до роботи спеціаліста і делегувати йому частину своїх функцій. Повинен знати способи економічної обробки даних, щоб спланувати, виконати і використовувати результати застосування методів аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. Рівень необхідних знань залежить від складності і конфігурації програмного забезпечення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання.

Одним з обов'язків аналітика є оцінка ризику неефективності аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання. За цих умов адміністрація має забезпечити: повноту і своєчасність оновлення

документації щодо комп'ютерних інформаційних систем; застосування такої системи обробки даних, яка зберігає контрольні записи виконаних операцій; надання доступу до ресурсів комп'ютерної системи і допомогу фахівців, відповідальних за роботу комп'ютерної системи [65].

В теперішній час широкого розповсюдження набули сучасні технології розрахунків – системи дистанційного обслуговування, що прискорюють та спрощують процес подання платіжних документів у банк. До них відносять: платіжне доручення, платіжна вимога-доручення, платіжна вимога, розрахунковий чек, акредитив, вексель, електронні гроші. Дистанційне обслуговування здійснюється з використанням електронних розрахункових документів, хоча використання документів на паперових носіях не виключається, що сприяє зменшенню залежності облікового процесу від надзвичайних обставин (рис. 3.9).

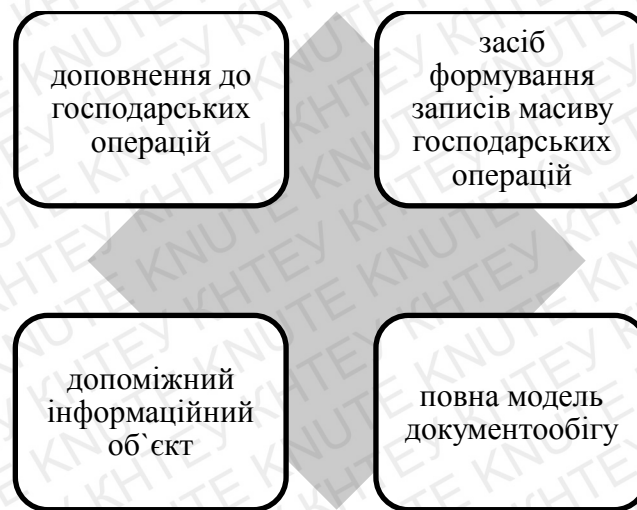
Рис. 3.9. Сучасні системи дистанційного обслуговування рахунку

Джерело: розроблено автором

Системи розрахунків, які включають останні досягнення науково-технічного прогресу, стають дедалі складнішими, разом з тим вони створюють додаткову можливість отримання прибутку для суб'єкта господарювання [43].

Важлива роль в інформаційному забезпеченні розв'язання аналітичних задач із застосуванням персональних комп'ютерів належить інформаційному банку даних суб'єкта господарювання. Особливістю аналізу фінансових

результатів діяльності суб'єкта господарювання є його орієнтація на інформацію, яка сформувалася в процесі попередніх функцій управління (рис. 3.10).

Рис. 3.10. Основні моделі інтерпретації первинних документів у комп'ютерних програмах для цілей аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання

Джерело: розроблено автором

З розвитком інформаційних технологій, на сьогоднішній день на ринку комп'ютерних бухгалтерських програм найбільшою популярністю користуються наступні системні комплекси:

- Система SAP – програмне забезпечення, за допомогою якого можна автоматизувати професійну діяльність представників різних спеціалізацій. Складається з декількох функціональних блоків, включає управління, інтеграцію і рішення всіх завдань для: бухгалтерії та відділу фінансів; торгівлі, відносин з клієнтурою; бюджетування, казначейства; персоналу, адміністративної діяльності; виробництва, постачання, складів, логістики; ризиків і стратегічного планування; системного адміністрування, контролю даних і web-сервісів;
- Система «Парус» – комплексний модуль для автоматизації обліку на малих, середніх та великих підприємствах;

- «БЕСТ-ЗВІТ ПЛЮС» – автоматизація облікової роботи з бухгалтерською та звітною документацією відповідного зразка;
- «GrossBee XXI» – призначена для комплексної автоматизації торгових і виробничих підприємств;
- «Проект X-DOOR» – автоматизація процесів роботи підприємства: бухгалтерський, складський облік і торгівля.

Основні принципи використання новітніх інформаційних технологій у аналізі полягають у масовому впровадженні обчислювальної техніки; створенні комплексної технології оброблення інформації в умовах використання баз даних, баз знань та комп'ютерних мереж; у розробці засобів комп'ютерного моделювання системи оброблення даних із застосуванням банку моделей та банку алгоритмів; створенні засобів спілкування персоналу з інтелектуальними експертними системами [20].

Фундаментальною основою інформатизації аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є створення високоорганізованого середовища із інформаційним, телекомунікаційним, програмним забезпеченням, базами даних і базами знань та іншими засобами, що забезпечить можливість ефективного функціонування системи аналітичного апарату та дозволить на якісно новому рівні інформаційного обслуговування реалізувати функції аналізу.

Особливістю аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є різноманітність даних і джерел для формування первинної інформації. Тому її збирання та оброблення мають бути оперативними і постійно підтримуватись в актуальному стані. Це зумовлює необхідність організації локальних і глобальних інформаційно-обчислювальних мереж із відповідним рівнем захисту від різноманітних атак та втручань; побудови розподіленої системи обробки даних; створення баз та банків даних [4].

Проведений аналіз ринку прикладних комп'ютерних програм з аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, дав можливість стверджувати, що останні під час інтенсивного використання мають свої

переваги і недоліки. Використання комп'ютерів впливає на організацію обліку, аналізу, контролю, аудиту, а також на методику і техніку аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання.

Microsoft Excel в процесі аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання:

- адаптивність до постійних змін у методиці проведення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання та його організації;
- можливість проведення складних математичних розрахунків;
- можливість введення робочих документів аналітика;
- можливість взаємозв'язку між елементами методики проведення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання;
- можливість програмування бази даних під власну методику проведення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання;
- адаптивність до будь-якого комп'ютерного забезпечення;
- можливість адаптувати під будь-які стандарти обліку.

Безпосередньо застосування Microsoft Excel в процесі аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання зумовлене:

- тим, що офіційні програмні продукти вимагають значних витрат на придбання та встановлення;
- більшість суб'єктів господарювання вважають спеціальні програмні продукти не дієвими та економічно не вигідними, що знову повертає користувачів до Microsoft Excel;
- можливістю комп'ютерних програм вилучати інформації про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання з відповідних баз обліку або вносити всі дані про суб'єкта господарювання та його облік, якщо облік ведеться вручну.

Відповідно, система електронної обробки даних може суттєво впливати на процедури, які використовують аналітики при вивченні й оцінці системи контролю, а також на зміст, час проведення та обсяг контрольних процедур. При проведенні аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, аналітик може використовувати комп'ютер, як при веденні бухгалтерського обліку вручну, так і при автоматизації обліку.

Для здійснення запобіжних функцій аналізу, захист даних дає змогу уникнути зловживань особами, які мають доступ до баз даних, що особливо є характерними при веденні бізнесу через інтернет. Практика показує, що в умовах автоматизованих систем обробки інформації, крадіжки цінностей здійснюються за участю працівників, які займаються обробкою економічної інформації. Основною метою захисту даних електронно-обчислювальних машин є запобігання явищам, які негативно впливають на результати діяльності. Блокчейн-технології забезпечують найвищий рівень захищеності від зовнішнього впливу. Дані, які містяться в системі неможливо видалити чи підмінити. Така база даних характеризується анонімністю, узгодженим механізмом, не належить конкретному суб'єкту господарювання, не контролюється та не регулюється третіми сторонами. Після проведення транзакції внесення змін практично неможливі. Технології блокчейн ідеальні для обліку, аналізу та аудиту, оскільки відстежують всі операції та зміни в системі, не допускають маніпуляцій та перекручень.

Таким чином, інформаційні технології аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є сукупністю методів та процедур, які забезпечують функції збирання, накопичення, зберігання, оброблення і передачі даних із застосуванням технічних засобів задля досягнення мети аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання за найліпших умов. Використання інформаційних технологій аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання не заміщує сам процес аналізу, а є лише інструментом, що дозволяє мінімізувати витрати часу і ресурсів.

Висновки до розділу 3

В умовах конкуренції найважливішим з показників ефективності діяльності суб'єкта господарювання є фінансовий результат. В сучасних умовах розвитку економіки діяльність суб'єкта господарювання спрямована на отримання максимально можливої економічної вигоди. Неабиякого значення набуває аналіз фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, вчасне та об'єктивне проведення якого має вагомий вплив на підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання, його інвестиційної привабливості та ділової активності, найбільш раціональному та ефективному використанню ресурсів, усуненню зайвих, економічно невиправданих витрат.

Організація аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання має формуватися на плановій основі, базою для котрої є найновіші методики з урахуванням специфіки галузі діяльності суб'єкта господарювання, а також забезпечувати дієвість та ефективність процесу. Здійснення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання сприяє зміцненню фінансового благополуччя та дозволяє оцінити здатність відшкодувати поточні борги у визначені терміни, фінансову незалежність від зовнішніх джерел фінансування, мобільність капіталу, заборгованість суб'єкта господарювання.

Особливістю аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є різноманітність даних і джерел для формування первинної інформації. Тому її збирання та оброблення мають бути оперативними і постійно підтримуватись в актуальному стані. Це зумовлює необхідність організації локальних і глобальних інформаційно-обчислювальних мереж із відповідним рівнем захисту від втручань; побудови розподіленої системи обробки даних; створення баз даних. Використання інформаційних технологій аналізу фінансового ризик-менеджменту не заміщує процес аналізу, а є інструментом, що дозволяє мінімізувати витрати часу і ресурсів.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Сучасні підходи до оцінювання фінансових ризиків передбачають аналіз і моніторинг великих обсягів даних, збір, зберігання та обробку яких виконують із застосуванням інформаційних технологій. Як обсяги даних, так і якість їхньої підготовки та передачі суттєво впливають на якість результатів аналізу, а інформаційні технології самі можуть бути джерелами негативних впливів. Методологія аналізу ризиків передбачає наявність певної сукупності процедур, методів, моделей і критеріїв для оцінювання фінансових ризиків різної природи. Основна складність розробки системної методології полягає у необхідності формалізації усіх етапів аналізу, застосування критеріїв для перевірки якості даних і повноти моделі, чи враховує вона всі типи невизначеностей і особливостей даних.

Розробка систем фінансового ризик-менеджменту на засадах системного підходу дозволить коректно побудувати процедури аналізу, моніторингу, оцінювання ризиків, використати різні за своєю суттю методи та критерії для того, щоб опрацювати все розмаїття фінансових ризиків і врахувати додаткові аспекти, які пов'язані з наявністю інформаційних ризиків.

Успіх діяльності суб'єкта господарювання багато в чому визначається швидкістю та правильністю реакції підприємства на загрози, де ключовим фактором, що визначає ефективність підприємницької діяльності, є створення ефективної системи забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання. Особливістю господарювання в сучасних умовах є зростання кількості та глибини загроз, які зумовлені зовнішнім середовищем. Одним з елементів попередження негативного впливу на діяльність суб'єкта господарювання може стати система ризик-менеджменту, яка дозволить забезпечувати діагностику зовнішнього середовища, передбачати настання ризикових подій, впроваджувати заходи мінімізації негативного впливу.

Фінансовий ризик-менеджмент є системою управління його фінансовими ризиками з метою здійснення цілеспрямованого впливу на них через діагностування імовірності їх настання, ідентифікування величини ризику, аналізування факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ, обґрунтування стратегій управління ризиками та проведенні якісного моніторингу. Фінансовий ризик-менеджмент суб'єкта господарювання є підсистемою загального ризик-менеджменту, якій притаманні такі риси як ієрархія побудови; концептуальне забезпечення; структурування процесу реалізації, а також базування на ризик-культурі суб'єкта господарювання.

Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є збором, реєстрацією, опрацюванням облікової інформації на етапі обліку, контроль і перевірка на етапі аудиту та аналіз, планування, прогнозування на етапі аналітичної роботи з метою надання користувачам достовірної і неупередженої інформації про фінансову діяльність. Аналітичне забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є складовою інформаційного забезпечення управління суб'єктом господарювання, якою займається економічний аналіз.

Аналітична система фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є основою для вироблення оптимальних управлінських рішень для управління сталим розвитком суб'єкта господарювання. Аналітична інформація забезпечує реалізацію основних функцій управління, в тому числі планування і контролю. Взаємозв'язок аналітичного та інформаційного забезпечення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є беззастережним, тому однією з основних проблем формування аналітичного забезпечення є недостатня достовірність та оперативність надходження інформації. Основним джерелом інформації аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є дані обліку.

На сучасному етапі розвитку ринкової економіки посилюється роль і значення системи обліку як системи, що відповідає за інформаційне

забезпечення менеджменту суб'єкта господарювання, сприяє найефективнішому використанню всіх його наявних ресурсів, забезпечує повноту та достовірність відображення даних про фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання.

Ефективна організація обліку фінансової діяльності суб'єкта господарювання забезпечує власників і всіх зацікавлених користувачів інформації повною та достовірною інформацією про усі процеси на суб'єкті господарювання. Для узагальнення інформації про доходи та витрати призначені рахунки Класу 7 «Доходи і результати діяльності», Класу 8 «Витрати за елементами» та Класу 9 «Витрати діяльності». Облік й узагальнення інформації про фінансові результати від звичайної діяльності та надзвичайних подій здійснюється на рахунку 79 «Фінансові результати».

ТОВ «Люмар Юкрейн» проводить наступну діяльність: виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі; виробництво кухонних меблів; виробництво інших меблів; посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації. Для оцінки діяльності ТОВ «Люмар Юкрейн» проаналізовано показники, які характеризують його ринкову привабливість, а саме частка ринку, місце на ринку, абсолютний приріст виручки суб'єкта господарювання, відносний приріст виручки, сукупний середньорічний темп зростання виручки. Аналізуючи діяльність суб'єкта господарювання ТОВ «Люмар Юкрейн», варто відзначити, що в цілому спостерігається тенденція до погіршення становища на ринку, оскільки показники діяльності суб'єкта господарювання, спадають, наприклад рентабельність активів зменшилась на 1,82 %, а боргове навантаження зросло на 10,3 %.

В умовах конкуренції найважливішим з показників ефективності діяльності суб'єкта господарювання є фінансовий результат. В сучасних умовах розвитку економіки діяльність суб'єкта господарювання спрямована на отримання максимально можливої економічної вигоди. Неабиякого значення набуває аналіз фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання, вчасне та об'єктивне проведення якого має вагомий вплив

на підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання, його інвестиційної привабливості та ділової активності, найбільш раціональному та ефективному використанню ресурсів, усуненню зайвих, економічно невиправданих витрат.

Організація аналітичного забезпечення фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання має формуватися на плановій основі, базою для котрої є найновіші методики з урахуванням специфіки галузі діяльності суб'єкта господарювання, а також забезпечувати дієвість та ефективність процесу. Здійснення аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання сприяє зміцненню фінансового благополуччя та дозволяє оцінити здатність відшкодувати поточні борги у визначені терміни, фінансову незалежність від зовнішніх джерел фінансування, мобільність капіталу, заборгованість суб'єкта господарювання.

Особливістю аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є різноманітність даних і джерел для формування первинної інформації. Тому її збирання та оброблення мають бути оперативними і постійно підтримуватись в актуальному стані. Це зумовлює необхідність організації локальних і глобальних інформаційно-обчислювальних мереж із відповідним рівнем захисту від втручань; побудови розподіленої системи обробки даних; створення баз даних. Використання інформаційних технологій аналізу фінансового ризик-менеджменту не заміщує процес аналізу, а є інструментом, що дозволяє мінімізувати витрати часу і ресурсів.

Інформаційні технології аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання є сукупністю методів та процедур, які забезпечують функції збирання, накопичення, зберігання, оброблення і передачі даних із застосуванням технічних засобів задля досягнення мети аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання за найліпших умов. Використання інформаційних технологій аналізу фінансового ризик-менеджменту суб'єкта господарювання не заміщує сам процес аналізу, а є лише інструментом, що дозволяє мінімізувати витрати часу і ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк О. Р. Ризико-орієнтований підхід у фінансовому контролі як елемент менеджменту публічних організацій / О. Р. Антонюк // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – 2020. – Вип. 3. – С. 3-13.
2. Атамас П.Й. Управлінський облік: 2-ге вид. Навчальний посібник / П.Й. Атамас. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
3. Бідюк П.І. Аналіз часових рядів: навч. посіб. / П.І. Бідюк, В.Д. Романенко, О.Л. Тимощук. – Київ: НТУУ «КПІ», 2013. – 600 с.
4. Бардаш С.В. Внутрішній контроль інформаційних комп'ютерних технологій / С.В. Бардаш // Інноваційна економіка. – 2013. – № 8. – С. 339-341.
5. Белоусова І.А. Управлінський облік – інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства: монографія / І.А. Белоусова. – К.: Дорадо-Друк, 2010. – 432 с.
6. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / за редакцією проф. Ф. Ф. Бутинця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 726 с.
7. Вакульчик О. М. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу / О. М. Вакульчик, Є. В. Протасова, А. А. Нечаєва // Бізнес-навігатор. – 2019. – № 1. – С. 162-168.
8. Вербицька І. І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур / І. І. Вербицька // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5 (22). – С. 282-291.
9. Власова Н. О. Оцінка впливу галузевих факторів на фінансові результати підприємств промисловості / Н. О. Власова, О. О. Носирєв // Бізнес Інформ. – 2020. – № 5. – С. 394-402.

- 10.Воронко Р. М. Використання аналізу фінансових результатів у цілях контролю та управління / Р. М. Воронко, О. С. Воронко // Підприємництво і торгівля. – 2018. – Вип. 22. – С. 43-49.
- 11.Гречко А. В. Автоматизація обліку фінансових результатів / А. В. Гречко, Т. В. Пономарьова // Молодий вчений. – 2019. – № 9(2). – С. 442-445.
- 12.Гудзинський О.Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / О.Д. Гудзинський, Г.Г. Кірейцев, Т.М. Пахомова // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 3. – С. 89-93.
- 13.Гулай І. О. Функціонування системи фінансового контролю на підприємстві / І. О. Гулай // Ефективність державного управління. – 2015. – № 44. – С. 32-39.
- 14.Даниленко В. В. Формулювання орієнтирів і викликів ризик-менеджменту ланцюгів постачань у контексті глобалізації бізнес-процесів / В. В. Даниленко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. – 2020. – Вип. 41. – С. 47-52.
- 15.Дорош Н. І. Аудит: методологія і організація / Н. І. Дорош. – К.: Знання, 2001. – 402 с.
- 16.Дорош Н. І. Прогнозний аналіз фінансових результатів та визначення межі банкрутства підприємства / Н. І. Дорош, Дж. Лю // Молодий вчений. – 2018. – № 2(2). – С. 700-703.
- 17.Дубина М. Роль кіберстрахування в системі ризик-менеджменту банківських установ / М. Дубина, І. Середюк, Н. Білоус // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2020. – № 1. – С. 183-196.
- 18.Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-14. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

- 19.Івахненко С. В. Аудиторське програмне забезпечення для аналізу даних: перший український досвід / С.В. Івахненко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 10. – С. 38-45.
- 20.Івахненко С.В. Теоретичні аспекти організації аудиту та внутрішньогосподарського контролю / С.В. Івахненко // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2011. – № 8(29). – С. 401-415.
- 21.Івченкова О. Ю. Аналіз фінансових результатів банківського сектору України / О. Ю. Івченкова, О. А. Будакова // Управління економікою: теорія та практика. – 2018. – 2018. – С. 184-193.
- 22.Іщенко Н. А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування / Н. А. Іщенко // Бізнес Інформ. – 2020. – № 5. – С. 388-393.
- 23.Кириченко Н. В. Методичні основи формування системи ризик менеджменту аграрних підприємств / Н. В. Кириченко, Л. О. Алещенко // Агросвіт. – 2021. – № 9–10. – С. 46-52.
- 24.Кіндрацька Г. Інформаційні ресурси фінансового аналізу: вплив викривленої фінансової інформації на якість його результатів / Г. Кіндрацька, С. Гордієнко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2019. – № 2. – С. 216-226.
- 25.Климчук М. М. Вплив ризик-менеджменту на формування стратегії управління бізнес-процесами підприємства в умовах цифрової економіки: міжнародний досвід / М. М. Климчук, І. А. Ачкасов, С. А. Климчук, О. П. Поляк // Бізнес Інформ. – 2021. – № 1. – С. 272-278.
- 26.Кононенко Ж. А. Фактори зміни величини фінансових результатів підприємства / Ж. А. Кононенко, Ю. М. Грибовська, Л. О. Ходаківська // Інвестиції: практика та досвід. – 2020. – № 1. – С. 27-32.
- 27.Кузнецова Н.В. Деякі аспекти мінімізації інформаційних ризиків у банківській діяльності / Н.В. Кузнецова // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2014. – № 1. – С. 7-19.

28. Кузнєцова Н. В. Динамічний метод оцінювання ризиків у системі фінансового менеджменту / Н. В. Кузнєцова // Реєстрація, зберігання і обробка даних. – 2019. – № 3. – С. 85-98.
29. Кузнєцова Н. В. Узагальнення структури інформаційної технології фінансового ризик-менеджменту / Н. В. Кузнєцова, П. І. Бідюк // Наукові вісті КПІ. – 2019. – № 3. – С. 33-43.
30. Купріна Н. М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект / Н. М. Купріна, А. В. Шаталова, К. В. Апостолов, О. В. Бачинська // Економіка харчової промисловості. – 2018. – № 4. – С. 48-57.
31. Ладанюк А.П. Основи системного аналізу: навч. посіб. / А.П. Ладанюк. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 176 с.
32. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: монографія / І.Д. Лазаришина. – Рівне: НУВГП, 2010. – 369 с.
33. Лемішовська О. С. Фінансові результати: ретроспективний аналіз рахівничої практики, облікових концепцій і методик / О.С. Лемішовська // Облік і фінанси. – 2018. – № 3. – С. 45-53.
34. Малиновська Ю. Б. Особливості та результативність фінансового планування суб'єктів господарювання державного сектору економіки України / Ю. Б. Малиновська // Агросвіт. – 2020. – № 8. – С. 118-122.
35. Мних Є. В. Державний фінансовий аудит: методологія і організація: монографія / Є. В. Мних, М. О. Никонович, Н. С. Барабаш та ін.; за ред. Є. В. Мниха. – К. : Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2009. – 319 с.
36. Мних Є. В. Економічний аналіз / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
37. Мних Є.В. Контроль у системі інноваційного менеджменту підприємства: монографія / Є.В. Мних, С.В. Бардаш, О.А. Шевчук та ін.; за ред. Є.В. Мниха. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 452 с.
38. Мочерний С.В. Політична економія: навч. посібник / С.В. Мочерний. – К.: Знання-Прес, 2002. – 687 с.
39. Мусієнко В. О. Технологія ризик-менеджменту як елемент системи

- забезпечення економічної безпеки суб'єкта господарювання / В. О. Мусієнко, М. Е. Зінченко // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2020. – № 3. – С. 98-108.
40. Назаренко С. А. Ризик-менеджмент у господарській діяльності малих підприємств: сучасні імперативи / С. А. Назаренко, Н. С. Носань // Modern economics. – 2020. – № 23. – С. 143-147.
41. Назарова К.О. Аудит: еволюція, потенціал, ефективність: монографія / К.О. Назарова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 464 с.
42. Насікан Н. І. Ризик-орієнтовний менеджмент корпоративних підприємств у сучасних умовах / Н. І. Насікан, Ю. С. Гринчук, О. Г. Вдовічена // Економіка та держава. – 2021. – № 3. – С. 71-76.
43. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі: монографія / Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. – Х.: ХДУХТ. – 2016. – 285 с.
44. Панченко І. А. Бухгалтерський облік прибутку в умовах трансформації підходів до системи управління: концептуальні засади: монографія / І. А. Панченко. – Житомир: ЖДТУ, 2013. – 623 с.
45. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи», наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. №290. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. №318. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

- 48.Полятикiна Л. I. Облiк i аналiз фiнансових результатiв господарської дiяльностi пiдприємства / Л. I. Полятикiна, С. В. Новикова // Науковий вiсник Ужгородського національного унiверситету. Серiя: Мiжнароднi економiчнi вiдносини та свiтове господарство. – 2018. – № 20(2). – С. 170-173.
- 49.Попадинець I.I. Визначення органiзацiйно–правових форм фiнансового контролю: проблемнi питання теорiї та практики / I.I. Попадинець // Право i суспiльство. – 2018. – № 1. – С. 222-227.
- 50.Попова А.В. Поняття й особливостi фiнансової дiяльностi суб'єктiв господарювання / А.В. Попова // Адмiнiстративне право i процес. – № 1. – 2017. – С. 103-110.
- 51.Рзаєв Г. I. Напрями аналiзу фiнансової безпеки пiдприємства пiд кутом результативностi його дiяльностi / Г. I. Рзаєв, А. В. Слива // Вiсник Хмельницького національного унiверситету. Економiчнi науки. – 2019. – № 3. – С. 153-156.
- 52.Рошiн I. Г. Ризик-менеджмент комерцiйних проектiв / I. Г. Рошiн, С. I. Петровська, Н. М. Тимченко // Економiка та держава. – 2021. – № 6. – С. 40-44.
- 53.Сиддики Н. Скоринговые карты для оценки кредитных рисков: пер. с англ. / Н. Сиддики.–М.: Манн, Иванов и Фербер, 2014. – 268 с.
- 54.Сидоренко Л. О. Бухгалтерський облiк як основа iнформацiйного забезпечення управлiння акцiонерним товариством / Л. О. Сидоренко // Науковi працi Кiровоградського національного технiчного унiверситету. – 2007. – № 12. – С. 284-287.
- 55.Сова О. Ю. Стратегiї запобiгання банкрутству пiдприємств у контекстi ризик-менеджменту / О. Ю. Сова, Є. Ю. Морозов // Проблеми економiки. – 2021. – № 1. – С. 91-97.
- 56.Тарасова Т. О. Облiково-аналiтичне забезпечення ризик-менеджменту в умовах сталого розвитку пiдприємства / Т. О. Тарасова, А. О. Черчата, Т. О. Ставерська // Науковий вiсник Iвано-

- Франківського національного технічного університету нафти і газу.
Серія : Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. –
2019. – № 2. – С. 142-153.
- 57.Томілін О. О. Ризик-менеджмент підприємства та його вплив на конкурентоспроможність / О. О. Томілін, С. С. Шабельник // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2019. – Вип. 3. – С. 46-51.
- 58.Тютюнник Ю. М. Особливості аналізу фінансових результатів і рентабельності діяльності суб'єктів малого підприємництва / Ю. М. Тютюнник, С. В. Тютюнник // Економічний форум. – 2019. – № 2. – С. 99-105.
- 59.Федулова І. В. Сигніфікація ризик-менеджменту, антикризового управління та комплаєнсу в управлінні фінансовою безпекою підприємства / І. В. Федулова, Г. Т. П'ятницька // Економіка та держава. – 2020. – № 8. – С. 26-34.
- 60.Федулова І. В. Стратегія ризик-менеджменту / І. В. Федулова // Management and entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development. – 2019. – Vol. 1. – С. 64-73.
- 61.Фінансовий аналіз: підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
- 62.Фінансовий аудит: інформаційно-аналітичне забезпечення: монографія / Є.В. Мних, С.В. Бардаш, К.О. Назарова, О.Л. Шерстюк, В.П. Белякова, В.П. Міняйло; за ред. Є.В. Мниха. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 416 с.
- 63.Хаджинова О. В. Ризик-менеджмент як складова системи управління фінансовою безпекою на підприємстві / О. В. Хаджинова, М. С. Куртяник // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. – 2019. – Вип. 37. – С. 7-13.
- 64.Черничко Т. В. Аналіз динаміки розвитку та фінансових результатів діяльності торговельних підприємств в Україні / Т. В. Черничко,

М. О. Шлапак, М. М. Ціптак // Бізнес Інформ. – 2018. – № 10. – С. 221-228.

65. Шерстюк О. Л. Аудит державних фінансів / О.Л. Шерстюк. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 340 с.

66. Яременко Л. М. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств / Л. М. Яременко, К. В. Авдалян // Агросвіт. – 2020. – № 8. – С. 109-117.

67. Яцунська О. С. Процес впровадження МСФЗ в Україні / О.С. Яцунська // Бізнес Інформ. – 2018. – № 3. – 173-183 с.

ДОДАТКИ

Додаток 2
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу І)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ мікропідприємства

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство
Товариство з обмеженою відповідальністю «Люмар Юкрейн»
Територія _____
Організаційно-правова
форма господарювання _____
Вид економічної діяльності _____
Середня кількість працівників, осіб _____
Одиниця виміру:
тис.грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон _____

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

		01

1. Баланс
на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1-мс

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	10	10
первісна вартість	1011	10	10
знос	1012	(0)	(0)
Інші необоротні активи	1090	4150	4060
Усього за розділом I	1095	4160	4070
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10	5
Поточна дебіторська заборгованість	1155	15	20
Гроші та їх еквіваленти	1165	15	5
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	40	30
Баланс	1300	4200	4100

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал	1400	1100	1100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2700	2600
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	3800	3700
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615		5
розрахунками з бюджетом	1620	10	5
розрахунками зі страхування	1625	10	5
розрахунками з оплати праці	1630	10	20
Інші поточні зобов'язання	1690	370	365
Усього за розділом III	1695	400	400
Баланс	1900	4200	4100

2. Звіт про фінансові результати за 2020 рік

Форма № 2-мс
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Інші доходи	2160	30	10
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	30	10
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( )	( )
Інші витрати	2165	(105)	(100)
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	105	100
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(75)	(90)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	(75)	(90)

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Т. О. Курилова

(ініціали, прізвище)

Т. О. Курилова

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Дата (рік, місяць, число) _____

Підприємство _____ за ЄДРПОУ _____

Товариство з обмеженою відповідальністю «Люмар Юкрейн»

Територія _____ за КОАТУУ _____

Організаційно-правова форма господарювання _____ за КОПФГ _____

Вид економічної діяльності _____ за КВЕД _____

Середня кількість працівників, осіб _____

Одиниця виміру: _____

тис.грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон _____

КОДИ

		01

1. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002	( )	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	650	10
первісна вартість	1011	1000	10
знос	1012	(450)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		4150
Усього за розділом I	1095	650	4160
II. Оборотні активи			

Запаси:	1100		10
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	10	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	80	15
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	5	15
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	5	
Усього за розділом II	1195	100	40
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	750	4200

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1100	1100
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(670)	2700
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	430	3800
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	10	10
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	10	10
розрахунками з оплати праці	1630	10	10
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	290	370
Усього за розділом III	1695	320	400
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	750	4200

2. Звіт про фінансові результати за 2019 рік

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	0	90
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240	10	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	10	90
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(0)	(100)
Інші операційні витрати	2180	( )	(210)
Інші витрати	2270	(100)	( )
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(100)	(310)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(90)	(220)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(90)	(220)

Керівник

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

Підприємство
Товариство з обмеженою відповідальністю «Люмар Юкрейн»
Територія _____
Організаційно-правова
форма господарювання _____
Вид економічної діяльності _____
Середня кількість працівників, осіб _____
Одиниця виміру:
тис.грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон _____

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

		01

1. Баланс
на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002	( )	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	700	650
первісна вартість	1011	1000	1000
знос	1012	(300)	(450)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	700	650
II. Оборотні активи			

Запаси:	1100		
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	10	10
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	70	80
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	5
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		5
Усього за розділом II	1195	90	100
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	790	750

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1100	1100
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(450)	(670)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	650	430
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620	10	10
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	5	10
розрахунками з оплати праці	1630	5	10
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	120	290
Усього за розділом III	1695	140	320
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	790	750

2. Звіт про фінансові результати за 2018 рік

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	90	210
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	90	210
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(100)	(100)
Інші операційні витрати	2180	(210)	(220)
Інші витрати	2270	( )	( )
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(310)	(320)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(220)	(110)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(220)	(110)

Керівник

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

Підприємство
Товариство з обмеженою відповідальністю «Люмар Юкрейн»
Територія _____
Організаційно-правова
форма господарювання _____
Вид економічної діяльності _____
Середня кількість працівників, осіб _____
Одиниця виміру:
тис.грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон _____

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

		01

1. Баланс
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002	( )	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	750	700
первісна вартість	1011	1000	1000
знос	1012	(250)	(300)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	750	700
II. Оборотні активи			

Запаси:	1100		
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	10	10
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	50	70
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		10
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	60	90
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	810	790

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1100	1100
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(340)	(450)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	760	650
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	5	
розрахунками з бюджетом	1620	10	10
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		5
розрахунками з оплати праці	1630	5	5
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	30	120
Усього за розділом III	1695	50	140
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	810	790

2. Звіт про фінансові результати за 2017 рік

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	210	200
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		160
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	210	360
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(100)	(250)
Інші операційні витрати	2180	(220)	(110)
Інші витрати	2270	( )	(50)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(320)	(410)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(110)	(50)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(110)	(50)

Керівник

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

Підприємство
Товариство з обмеженою відповідальністю «Люмар Юкрейн»
Територія _____
Організаційно-правова
форма господарювання _____
Вид економічної діяльності _____
Середня кількість працівників, осіб _____
Одиниця виміру:
тис.грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон _____

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

		01

1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002	( )	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	870	750
первісна вартість	1011	1100	1000
знос	1012	(230)	(250)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	870	750
II. Оборотні активи			

Запаси:	1100		
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	40	10
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	65	50
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	5	
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	110	60
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	980	810

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1100	1100
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(290)	(340)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	810	760
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	5	5
розрахунками з бюджетом	1620	5	10
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		5
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	160	30
Усього за розділом III	1695	170	50
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	980	810

2. Звіт про фінансові результати за 2016 рік

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	200	120
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240	160	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	360	120
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(250)	(180)
Інші операційні витрати	2180	(110)	(5)
Інші витрати	2270	(50)	(5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(410)	(190)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(50)	(70)
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(50)	(70)

Керівник

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

Т. О. Курилова

_____

(ініціали, прізвище)